

Iktatószám: 135/2026.

**Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola és Benedek Elek
Tagiskolája**

OM: 029107

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Módosította:

Fésűsné Soltész Emese
megbízott főigazgató

Alsózsolca, 2026. 08.28.

Tartalomjegyzék

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.....	4
1.1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA, FELADATA	4
1.2. JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK.....	5
1.3. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA, JÓVÁHAGYÁSA	6
1.4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM HATÁLYBA LÉPÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA	6
1.5. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA	6
1.6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA.....	7
1.7. BEVEZETÉS	8
1.8. AZ INTÉZMÉNY ARCULATA.....	10
2. NEVELÉSI PROGRAM.....	13
2.1. INTÉZMÉNYEINKBEN FOLYÓ NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI	13
2.1.1. Pedagógiai alapelvek, értékek.....	13
2.1.2. Célok	15
2.1.3. Feladatok	16
2.1.4. Eljárások, módszerek	17
2.2. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	18
2.3. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	20
2.3.1. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszerek és szervezeti formák	22
2.3.2. A közösségfejlesztés fő területei	23
2.4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI.....	33
2.5. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	39
2.5.1. Az osztályfőnöki munka tervezése	39
2.5.2. A közösségi nevelés témái	41
2.5.3. Az osztályfőnök feladatai.....	42
2.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE.....	44
2.6.1. Sajátos nevelési igényű tanulók.....	44
2.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket enyhítését szolgáló tevékenységek	44
2.6.3. A tehetségek, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	45
2.6.4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek	45
2.6.5. Iskolai képességkibontakoztató vagy integrációs nevelési-oktatási alapprogram.....	46
2.7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	49
2.8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI ..	50
2.8.1. Külső kapcsolatok	50
2.8.2. Az iskola közösségeinek együttműködése	51
2.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI.....	53
2.10. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI.....	56
2.11. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	57
2.12. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	58
3. HELYI TANTERV	61
3.1. AZ ISKOLAI KÉPZÉS RENDJE, A VÁLASZTOTT KERETTANTERV	61
3.2. A HERMAN OTTÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA TANTÁRGYI STRUKTÚRÁJA ÉS HETI ÓRASZÁMAI	62
3.3. A BENEDEK ELEK TAGISKOLA TANTÁRGYI STRUKTÚRÁJA ÉS HETI ÓRASZÁMAI.....	64
3.4. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	65
3.5. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	66
3.6. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTEDZÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA.....	66
3.7. SAKKPALOTA PROGRAM	69
3.8. ROBOTPROGRAMOZÁS LEGO-VAL.....	73

3.9. BOLDOGSÁGÓRA PROGRAM	75
3.10. APRÓ LÉPÉSEK PROGRAM (TAGISKOLA).....	76
3.10.1. A megvalósítás szakaszai.....	77
3.10.2. A program értékelésének irányelvei	78
3.10.3. Megvalósítási javaslatok	78
3.10.4. Eszköztár, ajánlások	78
3.10.5. „JÓ CSELEKEDETÉRT – ÉLMÉNYT!” MOTIVÁCIÓS RENDSZER (Tagiskola).....	79
3.11. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK RENDJE	79
3.11.1. Az ismeretek számonkérésének rendje	79
3.11.2. Az ismeretek értékelése	82
3.12. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSI ELVEI	88
3.12.1. A tanulók magatartásának értékelése és minősítése	88
3.12.2. A tanulók szorgalmának értékelése és minősítése	89
3.13. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁNAK FORMÁI	91
3.14. A TANULÓ BÜNTETÉSÉNEK FORMÁI	92
3.15. AZ OSZTÁLYBA ÉS CSOPORTBA SOROLÁS ELVEI ÉS RENDJE, EMELT SZINTŰ NYELVOKTATÁS.....	93
3.16. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM.....	94
3.16.1. Az egészségnevelés rendszere az iskolákban.....	96
3.16.2. Cselekvési terv	97
3.16.3. Az egészséges életmódra nevelés tartalmi keretei	98
3.16.4. Egészségnevelési módszerek	99
3.17. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	100
3.17.1. A környezeti nevelés szinterei	101
3.17.2. A cél eléréséhez szükséges készségfejlesztések	102
3.17.3. A Herman Iskola jövőképe	103
3.18. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	104
3.18.1. A gyermek – és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	105
4. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	107
5. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG	109
5.1. NEMZETISÉGI OKTATÁSI PROGRAM A TAGISKOLÁBAN	109
5.1.1. Roma helyzetkép.....	110
5.1.2. Tematika.....	110
6. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	114
7. AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ EGYEZTETŐ FÓRUMOK NYILATKOZATAI	115
8. MELLÉKLETEK	116
1.sz. melléklet: Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és AMI és Benedek Elek Tagiskolája helyi tanterve	116
2.sz. melléklet: Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Művészeti Pedagógiai Programja	116

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA, FELADATA

A pedagógiai program a köznevelési intézmény nevelő és oktató munkájának alapidokumentuma, amely meghatározza az intézmény pedagógiai tevékenységének alapelveit, céljait, feladatait, értékeit és a megvalósítás főbb kereteit.

A pedagógiai program meghatározza különösen:

- ❖ az intézményben folyó nevelő és oktató munka pedagógiai alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait;
- ❖ a személyiségfejlesztéssel, a közösségfejlesztéssel, valamint az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat;
- ❖ a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét;
- ❖ a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat, valamint a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézményi feladatokat;
- ❖ a pedagógusok helyi intézményi feladatait, továbbá az osztályfőnöki munka tartalmát és az osztályfőnök feladatait;
- ❖ a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi joga gyakorlásának rendjét;
- ❖ a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei közötti kapcsolattartás formáit;
- ❖ az intézmény helyi tantervét, annak kereteit és a választott kerettantervi, illetve tantervi szabályozáshoz való kapcsolódását;
- ❖ az iskola oktatási és nevelési feladatainak megvalósításához kapcsolódó tanórán kívüli és egyéb foglalkozások rendjét;
- ❖ az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének és a tanulók értékelésének, minősítésének elveit és rendjét;
- ❖ a tanuló magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének szempontjait;
- ❖ a magasabb évfolyamra lépés feltételeit;
- ❖ a tanuló tanulmányok alatti vizsgáival kapcsolatos intézményi szabályokat;
- ❖ a tehetséggondozás, a felzárkóztatás és a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók támogatásának helyi feladatait;
- ❖ a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók együttnevelésének és fejlesztésének helyi feladatait;
- ❖ a pályaorientációval kapcsolatos pedagógiai feladatokat;
- ❖ a környezeti nevelés és a fenntarthatóságra nevelés helyi feladatait;
- ❖ az intézmény digitális pedagógiai és digitális kompetenciafejlesztési feladatait;
- ❖ az intézményben folyó nevelés-oktatás egyéb, jogszabályban meghatározott helyi sajátosságait.

A pedagógiai program elkészítése és végrehajtása során az intézmény figyelembe veszi a hatályos köznevelési jogszabályokat, a Nemzeti alaptantervben meghatározott alapelveket és követelményeket, valamint az intézmény sajátos helyzetét, adottságait és pedagógiai célkitűzéseit.

1.2. JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK

- ❖ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- ❖ 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- ❖ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- ❖ 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- ❖ 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- ❖ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- ❖ 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet
- ❖ 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- ❖ 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- ❖ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- ❖ 661/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet az egyes fenntartók által kifizetendő esélyteremtési illetményrészhez kapcsolódó támogatásról
- ❖ 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- ❖ 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- ❖ 2026. évi XLVII. törvény a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról
- ❖ 126/2026. (VIII. 17.) Korm. rendelet
- ❖ 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet

1.3. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA, JÓVÁHAGYÁSA

Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, valamint a Benedek Elek Tagiskola pedagógiai programját az intézmény főigazgatója a nevelőtestület bevonásával készíti el, illetve módosítja.

A pedagógiai program elfogadásáról a nevelőtestület dönt. A pedagógiai programot a főigazgató hagyja jóvá.

A pedagógiai program azon rendelkezései tekintetében, amelyekből a fenntartóra a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértési jogot gyakorol.

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása előtt a jogszabályban meghatározottak szerint biztosítani kell az érintett szervezetek véleményezési jogának gyakorlását. A szülői szervezet, a szakmai munkaközösségek és a diákönkormányzat a jogszabályban meghatározott kérdésekben véleményt nyilvánít.

Az elfogadott és jóváhagyott pedagógiai programot a főigazgató az intézmény honlapján közzéteszi.

A pedagógiai program a jóváhagyását követően, a jogszabályban meghatározottak szerint lép hatályba. A fenntartói egyetértést igénylő rendelkezések csak a fenntartói egyetértés birtokában alkalmazhatók.

1.4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM HATÁLYBA LÉPÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

Az intézmény módosított pedagógiai programja 2026. szeptember 1. napján lép hatályba, és ettől az időponttól az intézmény nevelő és oktató munkájának alapdokumentumaként alkalmazandó.

A pedagógiai programot az intézmény a hatályos jogszabályokban meghatározottak szerint folyamatosan figyelemmel kíséri, és szükség esetén felülvizsgálja, illetve módosítja.

A pedagógiai program felülvizsgálata és módosítása során az intézmény figyelembe veszi a köznevelésre vonatkozó jogszabályok változásait, az intézmény működésében és pedagógiai gyakorlatában bekövetkező változásokat, valamint az intézmény sajátos pedagógiai szükségleteit.

1.5. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- ❖ a főigazgató,
- ❖ a nevelőtestület bármely tagja,
- ❖ a nevelők szakmai munkaközösségei,
- ❖ a szülői szervezet,
- ❖ a diákönkormányzat,
- ❖ az intézmény fenntartója

1.6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

Az iskolai honlapok internet címei:

www.hermaniskola.hu és <https://benedek-azsolca.edu.hu>

A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola főigazgatójától, főigazgató-helyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

A pedagógiai program nyomtatott példánya megtekinthető:

- ❖ az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola honlapján,
- ❖ a Benedek Elek Tagiskola honlapján.

A pedagógiai program nyomtatott példánya megtekinthető:

- ❖ az intézmény székhelyén,
- ❖ a Benedek Elek Tagiskolában,
- ❖ az intézmény könyvtárában,
- ❖ a főigazgatónál, illetve az általa kijelölt személyénél.

1.7. BEVEZETÉS

***Legyünk büszkék arra, amik
voltunk, s igyekezzünk
különbek lenni annál, amik
vagyunk.
(Herman Ottó)***

***„Jézus tanítványa voltam
Gyermekekhez lehajoltam
A szívemhez felemeltem
Szeretetre így neveltem.”
(Benedek Elek)***

Napjainkban a pedagógia nagyon összetett társadalmi gyakorlattá vált, a világ felgyorsult, amelynek következtében az iskolának is megújulásra van szüksége szociális érzékenységekben, nevelési - oktatási - módszertani kultúrában egyaránt. Előtérbe kell helyezni a társadalmi és a személyes készségfejlesztést, amely a 21. századi munkához és életminőséghez szükséges. Ezenkívül az oktatási jogszabályok, a Nemzeti Alaptanterv és partnereink igényei is folyamatosan változnak, mely szintén arra sarkallja az intézményeket, hogy legyenek innovatívak megőrizve hagyományrendszerüket.

Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 1965-ben nyílt meg az alsózsolcai gyerekek előtt, mint alapfokú nevelési – oktatási intézmény. 1996-ban vált többcélú intézménnyé: általános iskola és alapfokú művészetoktatási iskola lett. 1993. júniusában vette fel a híres természettudós, polihisztor, politikus Herman Ottó nevét. A Benedek Elek Tagiskola 1976-tól működik, nyitásakor még 2. sz. Általános Iskola néven, majd 1992-ben felvette Benedek Elek újságíró, író, „a nagy mesemondó” nevét.

Településünkön éveken keresztül három közoktatási intézmény működött. 2007-ben a Herman Ottó Általános és Művészetoktatási Iskolához integrálták a Benedek Elek Általános Iskolát és a 3. Sz. Általános Iskolát, majd a 3. Sz. Tagiskolát integrálták a Benedek Elek Tagiskolához. Az összevonások után szükségszerűvé vált az áttanítás a szakos ellátottság biztosítása érdekében. Intézményünknek 2017-től a Miskolci Tankerületi Központ lett a fenntartója és az üzemeltetője.

A Herman Ottó Általános Iskola tanulói összetétele kedvezőbb, mint a tagiskoláé. A diákok nagy része rendezett családi körülmények között él. Képességeiknek megfelelően tanulnak, az iskola szabályrendszerét követve dolgoznak együtt a pedagógussal. Azonban egyre emelkedik a nehéz sorsú, problémás tanulók aránya. A háttérben a munkanélküliség, az elszegényedés, a szociális bizonytalanság áll. Sok családból az egyik szülő külföldi munkavállalással enyhíti a megélhetési problémákat. A Benedek tagiskolában a tanulók mindannyian roma származásúak. A gyermekek hátrányos helyzetű családból származnak, szociális helyzetük rossz. A szülők többsége munkanélküli vagy közmunkás, végzettségük 8 osztály vagy annál kevesebb. Zömében ebben az intézményben tanulnak a helyi nevelőotthon és lakásotthon lakói is. A tanulólétszám a székhelyintézményben csökkenő, a tagiskolában növekvő tendenciát mutat. Az évek során megnövekedtek a pedagógusok oktatási - nevelési feladatai.

Pedagógiai munkánk célja, hogy olyan gyermekeket neveljünk, akik megtalálják az élet értelmét. Nevelő-oktató munkánk során kiemelt feladatunknak tekintjük a tehetséges tanulók fejlesztését, ugyanakkor fontosnak tartjuk a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását. Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók fejlesztése és támogatása pedagógusainktól megfelelő szakmai felkészültséget, együttműködést és egyéni odafigyelést igényel.

Intézményünk pedagógiai kultúrájának fontos eleme az innováció, a korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása és a tapasztalatokon alapuló jó gyakorlatok folyamatos fejlesztése. Elsők között csatlakoztunk az Európai Unió pályázati felhívásaihoz, amelyek eredményeként éveken keresztül kiemelt figyelmet fordítottunk a kompetenciaalapú oktatásra. Pályázati programjaink során korszerű IKT- és digitális eszközökkel gazdagítottuk tanulási környezetünket, pedagógusaink pedig olyan módszertani ismereteket sajátítottak el, amelyek a korszerű, tanulóközpontú pedagógiai gyakorlat fontos elemei.

Intézményünk pedagógiai innovációi és bevált gyakorlatai közül kiemelkednek:

- ❖ Let's do it together! – Interaktív nyelvtanulás a projektmódszer eszközeivel – Herman Iskola;
- ❖ LEGO-eszközökre épülő matematikaoktatás (LEGO Matek) – Herman Iskola;
- ❖ LEGO Story – élményalapú szövegalkotás és kommunikációfejlesztés magyarórákon – Herman Iskola;
- ❖ Időutazás a honismereti táborban – Herman Iskola;
- ❖ Erdei iskola – Herman Iskola;
- ❖ Nemzetiségi Oktatási Program – Benedek Tagiskola.

Pedagógiai gyakorlatunkban kiemelt szerepet kapnak az élményalapú, tevékenységközpontú és a tanulók aktív részvételére építő módszerek. A LEGO-eszközökre épülő matematikaoktatás során a tanulók cselekvésen, tapasztalatszerzésen és modellezésen keresztül sajátítják el a matematikai ismereteket, miközben fejlődik problémamegoldó és logikus gondolkodásuk, kreativitásuk és együttműködési készségük.

A LEGO Story módszer magyarórákon történő alkalmazása támogatja a tanulók kreativitását, képzelőerejét, szóbeli és írásbeli kifejezőkészségét, szövegalkotási és kommunikációs készségeit. A tanulók a LEGO-elemek segítségével történeteket alkotnak, szereplőket és helyszíneket jelenítenek meg, majd ezek alapján fogalmazzák meg és dolgozzák fel gondolataikat.

Nevelőmunkánkban keressük az együttműködés lehetőségeit a szülőkkel, hiszen az egységes értékrend és a biztos tudás kialakítása csak a gyermek–pedagógus–szülő rendszeres és együttműködő kapcsolatán keresztül valósulhat meg. A szülő a nevelés aktív részese és alakítója, a gyermeki személyiség fejlődésének folyamatában meghatározó szerepet játszik és jelentős felelősséget visel.

A szülői és társadalmi elvárásoknak megfelelően a székhelyintézményben kiemelt hangsúlyt fektetünk a nyelvoktatásra, a környezettudatos nevelésre, az egészségfejlesztésre és a testi nevelésre. A tagiskolában elsősorban az alapkészségek fejlesztését tekintjük kiemelt feladatnak, amelyet a különböző művészeti ágak alkalmazásával igyekszünk elmélyíteni.

Elhivatott nevelőtestületünk olyan családi légkör kialakítására törekszik, amelyben az empátia és a tolerancia jegyében, játékosan, a gyermekek tapasztalataira építve és az egyéni szükségleteket figyelembe véve formáljuk tanulóink személyiségét.

1.8. AZ INTÉZMÉNY ARCULATA

Az intézmény neve:	Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Az intézmény OM azonosítója:	029107
Az intézmény székhelye:	Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 3571 Alsózsolca, Kassai út 23. hermaniskola@gmail.com www.hermaniskola.hu BI 3801
Az intézmény telephelye:	3571 Alsózsolca, Deák Ferenc út 2.
Az intézmény tagiskolája:	Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Benedek Elek Tagiskolája 3571 Alsózsolca, Kossuth út 164-166. benedektagiskola@gmail.com https://benedek-azsolca.edu.hu BI 3802
Az alapító szerv neve:	Emberi Erőforrások Minisztériuma 1054 Budapest, Akadémia utca 3.
Az intézmény fenntartója és működtetője:	Miskolci Tankerületi Központ 3527 Miskolc, Selyemrét út 1.
Az intézmények működési területe:	Alsózsolca Város közigazgatási területe
Alapítás éve:	székhely:1965, tagiskola:1976
Az intézmény jogállása:	önálló jogi személy
Az intézmény jellege:	köznevelési intézmény
Az intézmény típusa:	összetett iskola

Intézményegységenkénti maximális tanulólétszám:

Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola: 392 fő

Alapfokú Művészeti Iskola: 410 fő

Benedek Elek Tagiskola: 495 fő

Az intézmény alapfeladatai

- ❖ Általános iskolai nevelés-oktatás
 - ✓ nappali rendszerű iskolai oktatás
 - ✓ alsó tagozat, felső tagozat
 - ✓ 1. évfolyamtól 8. évfolyamig
 - ✓ a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos érzékszervi fogyatékos – látás fogyatékos)
 - ✓ integrációs felkészítés
 - ✓ képességkibontakoztató felkészítés
- ❖ Alapfokú művészetoktatás
 - ✓ nappali rendszerű
 - ✓ alapfokú művészeti oktatás: 12 évfolyam: 2 előképző + 6 alapfok + 4 továbbképző évfolyam a 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet alapján.
 - ✓ Zeneművészeti ág - klasszikus zene
 - fafúvós tanszak: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon
 - rézfúvós tanszak: trombita
 - akkordikus tanszak: ütő
 - billentyűs tanszak: zongora
 - zeneismeret tanszak: szolfézs, zenetörténet - zeneirodalom
 - kamarazene tanszak: kamarazene, zenekar, kórus
 - ✓ Táncművészeti ág
 - társastánc tanszak: gyermektánc, társastánc, viselkedéskultúra, társastánc történet
 - ✓ Képző - és iparművészeti ág:
 - képzőművészeti tanszak (E/1-A/3): vizuális alapozó gyakorlatok, grafika és festészet alapjai, vizuális alapozó gyakorlat
 - grafika és festészet tanszak (A/4-T/10): grafika és festészet műhelygyakorlat, vizuális alkotó gyakorlat
- ❖ egész napos iskola
- ❖ egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba, iskolaotthon
- ❖ iskolai könyvtár
- ❖ mindennapos testnevelés

Alaptevékenységei a tagiskolában:

- ❖ Általános iskolai nevelés-oktatás
 - ✓ nappali rendszerű iskolai oktatás
 - ✓ alsó tagozat, felső tagozat
 - ✓ 1. évfolyamtól 8. évfolyamig
 - ✓ a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelésű igényű gyermekek, tanulók nevelése oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, autizmus, spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos, hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos, látási fogyatékos) nappali rendszerű
 - ✓ sajátos nevelésű igényű gyermekek, tanulók gyógypedagógiai nevelése, oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus, spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos, hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos, látási fogyatékos) nappali rendszerű
 - ✓ integrációs felkészítés
 - ✓ képességkibontakoztató felkészítés
- ❖ nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása
 - ✓ nappali rendszerű
 - ✓ nemzetiségi nevelés, oktatás-magyar (magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás)
- ❖ egész napos iskola
- ❖ egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba, iskolaotthon
- ❖ iskolai könyvtár
- ❖ mindennapos testnevelés

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. INTÉZMÉNYEINKBEN FOLYÓ NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI

2.1.1. Pedagógiai alapelvek, értékek

„Iskoláinkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat”.

Ennek érdekében:

- ❖ A tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk.
- ❖ A gyerekeket bevonjuk az iskolai élet megszervezésébe.
- ❖ Az oktatás során figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit.
- ❖ Egyéni szükségletekhez igazított differenciált készségfejlesztést alkalmazunk.
- ❖ Az osztálytermek stimuláló tanulási környezetet biztosítanak, tükrözik a gyermekek, pedagógusok tudását és érdeklődését, ami a közös tanulásra is ösztönzőleg hat.
- ❖ Diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük.
- ❖ Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.
- ❖ Empátiára és toleranciára épülő emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk.

Intézményeinkben a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- ❖ a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt;
- ❖ iskoláink olyan (az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó) ismereteket közölnek, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben;
- ❖ az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk;
- ❖ fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit;
- ❖ szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen;
- ❖ törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre;
- ❖ segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat;

- ❖ törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására;
- ❖ szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
- ❖ Minden pedagógus és a pedagógiai munkát segítő az adott tanórán, helyzetben és a tanórán kívüli színtereken a gyermekkel kapcsolatos minden tevékenységre jellemző, hogy tisztában van azzal, hogy az egyes esetekben alkalmazott problémamegoldási stratégia az egész személyiségre hat.

Iskoláink – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kívánnak venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- ❖ rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal;
- ❖ igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai;
- ❖ ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel;
- ❖ nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

Iskoláink minden tanuló számára biztosítani kívánják az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében biztosítjuk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek. Eseményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- ❖ humánus,
- ❖ erkölcsös,
- ❖ fegyelmezett,
- ❖ művelt,
- ❖ kötelességtudó,
- ❖ érdeklődő, nyitott,
- ❖ kreatív, alkotó,
- ❖ becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- ❖ képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- ❖ gyakorlatias,
- ❖ képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,

- ❖ jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- ❖ van elképzelése a jövőjét illetően,
- ❖ becsüli a tudást,
- ❖ öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ❖ ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- ❖ képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- ❖ tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- ❖ képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- ❖ a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ❖ ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
- ❖ nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
- ❖ a természet, a környezet értékeit,
- ❖ más népek értékeit, hagyományait,
- ❖ az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- ❖ a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ❖ ismeri és alkalmazza a közösségekben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ❖ ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ❖ ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit:
- ❖ viselkedése udvarias,
- ❖ beszéde kulturált,
- ❖ társaival együttműködik,
- ❖ szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- ❖ képes szeretetet adni és kapni,
- ❖ szereti hazáját,
- ❖ megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- ❖ szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- ❖ egészségesen él,
- ❖ szeret sportolni, mozogni,
- ❖ megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

2.1.2. Célok

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

2.1.3. Feladatok

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- ❖ Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- ❖ Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- ❖ Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- ❖ Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- ❖ A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- ❖ Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- ❖ A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- ❖ A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- ❖ A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- ❖ Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása.
- ❖ Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés. Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Elemezzük az intézmény, mint szervezet működésének erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit. Felmérjük a korai iskolaelhagyás megelőzésében szerepet játszó emberierőforrás-tényezőket, a kihívásokat és értékeket beazonosítjuk és megoldásfókusszal, reflektíven értelmezzük azokat.

2.1.4. Eljárások, módszerek

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző, módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - Hagyományok kialakítása - Követelés - Ellenőrzés - Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- ❖ minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége, vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- ❖ rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen;
- ❖ ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés - és magatartásformákat;
- ❖ határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2.2. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Intézményeink nevelő – oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszerzésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése.

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akaratí nevelése.

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése.

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra bemutatása, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése.

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése.

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében, de mindennapi nevelő és oktató munkánk arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

Célunk az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben, valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában.

2.3. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

❖ A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

❖ A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

❖ Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

❖ A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

❖ A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása (pl. Herman gála, iskolanyakkendő).

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzat (DÖK) az intézményi demokrácia és a tanulói közösségi élet fontos fóruma. Működésének célja, hogy a tanulók életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő módon részt vehessenek az iskolai közösség életének alakításában, véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben, valamint javaslatokat tehesse az intézmény működésével és a tanulói közösséget érintő programokkal kapcsolatban.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai különösen:

- ❖ képviseli a tanulók érdekeit, és közvetíti a tanulói közösség véleményét az intézmény vezetése és a nevelőtestület felé;
- ❖ lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók az őket érintő intézményi kérdésekben véleményt nyilvánítsanak, javaslatokat fogalmazzanak meg és kezdeményezéseket tegyenek;
- ❖ részt vesz a tanulókat érintő intézményi döntések előkészítésében azokban a kérdésekben, amelyekben jogszabály véleményezési vagy egyéb részvételi jogot biztosít számára;
- ❖ a tanulói vélemények megismerése érdekében rendszeresen kapcsolatot tart az osztályközösségekkel, és az osztályok képviselőin keresztül összegyűjti, illetve továbbítja a tanulók javaslatait;
- ❖ évente legalább egy alkalommal diákközségi gyűlést szervez, amely lehetőséget biztosít a tanulók számára az intézmény életével kapcsolatos kérdések, javaslatok és problémák megvitatására;
- ❖ a tanulók számára olyan fórumokat és lehetőségeket teremt, ahol biztonságos és elfogadó környezetben mondhatják el véleményüket;
- ❖ kezdeményezheti a tanulói közösséget érintő szabályok, programok és intézményi kezdeményezések felülvizsgálatát, illetve módosítását;
- ❖ részt vesz az intézményi közösségi programok tervezésében és szervezésében, valamint kezdeményezheti új programok megvalósítását;
- ❖ a tanulók érdeklődésének megfelelően kezdeményezi és támogatja diákkörök, szabadidős és közösségi programok szervezését;
- ❖ közreműködik az iskolai ünnepek, kulturális, sport- és szabadidős programok, valamint közösségi rendezvények szervezésében;
- ❖ ösztönzi a tanulók közötti együttműködést, az egymás iránti tiszteletet, az elfogadást és a felelős közösségi magatartást;
- ❖ lehetőséget teremt a tanulók számára közösségi szolgálatot, önkéntes tevékenységet és az iskolai közösség javát szolgáló kezdeményezéseket támogató programokban való részvételre;
- ❖ környezettudatos kezdeményezéseket szervezhet, például papír-, elem-, kupak- vagy egyéb újrahasznosítható anyagok gyűjtését;
- ❖ az intézmény lehetőségeihez igazodva részt vesz a tanulói közösség érdekeit szolgáló jótékonyági, kulturális és közösségi kezdeményezésekben;
- ❖ a diákönkormányzat saját működéséről, feladatairól és programjairól a jogszabályokban meghatározott keretek között önállóan dönt.

A tanulók véleménynyilvánításának és részvételének formái lehetnek különösen:

- ❖ osztályképviselői megbeszélések;
- ❖ DÖK-ülések;
- ❖ diákközséggyűlés;
- ❖ tanulói fórumok;
- ❖ kérdőívek és véleményfelmérések;
- ❖ javaslatok, kezdeményezések benyújtása;
- ❖ közvetlen egyeztetés az intézmény vezetésével;
- ❖ az intézményi programok értékelése és az azokkal kapcsolatos tanulói javaslatok megfogalmazása.

Az intézmény vezetése törekszik arra, hogy a tanulók véleménye ne csupán formálisan kerüljön megfogalmazásra, hanem az intézmény lehetőségeihez és a jogszabályi keretekhez igazodva az intézményi döntések előkészítése és a közösségi élet alakítása során ténylegesen figyelembe is legyen véve.

A diákönkormányzat tevékenységét az intézmény főigazgatója által megbízott pedagógus segíti, aki támogatja a DÖK önálló működését, kapcsolatot tart az intézmény vezetésével, valamint segíti a tanulói kezdeményezések megvalósulását.

A diákönkormányzat működésének részletes szabályait saját szervezeti és működési szabályzata, valamint az intézmény vonatkozó szabályozó dokumentumai tartalmazzák.

2.3.1. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszerek és szervezeti formák

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást. A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk. A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják. Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához. A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- ❖ Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- ❖ A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- ❖ Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- ❖ Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- ❖ Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- ❖ A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- ❖ A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

2.3.2. A közösségfejlesztés fő területei

Intézményünk közösségfejlesztő tevékenységének fontos célja, hogy a tanulók számára olyan biztonságos, elfogadó és élményközpontú környezetet biztosítson, amelyben megismerkedhetnek a közösséghez tartozás örömeivel, az együttműködés lehetőségeivel, valamint saját szerepük és felelősségük jelentőségével.

A közösségfejlesztés során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulók életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően aktív részesei legyenek az iskolai közösség életének, lehetőségük legyen véleményük megfogalmazására, kezdeményezések megvalósítására, valamint a közös tevékenységek tervezésére és értékelésére.

A közösségfejlesztés új területei különösen:

- ❖ élményalapú és közösségi tanulás: olyan tanulási helyzetek szervezése, amelyekben a tanulók közösen tevékenykednek, alkotnak, problémákat oldanak meg és tapasztalatokat szereznek;
- ❖ tantárgyközi és projektalapú tevékenységek: olyan komplex projektek és élménynapok szervezése, amelyek több tantárgy tartalmait kapcsolják össze, és lehetőséget teremtenek az együttműködésre, a kreativitásra és a gyakorlati tapasztaltszerzésre;
- ❖ iskolán kívüli tanulási és közösségi helyszínek használata: könyvtári, múzeumi, természeti, közművelődési, sport- és helytörténeti helyszínek pedagógiai célú felhasználása;
- ❖ a játék és a mozgás közösségformáló szerepének erősítése: közös mozgásos játékok, sporttevékenységek, szabadtéri programok és csapatjátékok szervezése;
- ❖ művészettel nevelés és közös alkotás: az ének, zene, tánc, képzőművészet, kézművesség, drámajáték, mese és történetalkotás alkalmazása az önkifejezés, az együttműködés és a közösségi élmény erősítésére;
- ❖ tapasztalati tanulás: a tanulók aktív bevonása olyan tevékenységekbe, amelyek során megfigyeléssel, kísérletezéssel, alkotással, játékkal és problémamegoldással szereznek közös tapasztalatokat;
- ❖ a mese, az olvasás és a történetek közösségépítő szerepének erősítése: rendszeres mesehallgatás, felolvasás, közös olvasás, történetalkotás és az ezekhez kapcsolódó beszélgetések szervezése;
- ❖ a tanulói véleménynyilvánítás és kezdeményezőkézség támogatása: a tanulók véleményének rendszeres megismerése, javaslataik és kezdeményezéseik támogatása, valamint az iskolai közösséget érintő kérdésekben való aktív részvételük biztosítása;
- ❖ a társas kapcsolatok és a szociális kompetenciák fejlesztése: az együttműködés, az egymás iránti tisztelet, az empátia, a tolerancia, a konfliktuskezelés és a felelős közösségi magatartás tudatos fejlesztése;
- ❖ biztonságos és elfogadó iskolai környezet kialakítása: a bántalmazás és a kirekesztés megelőzése, a segítségkérés kultúrájának kialakítása, valamint a tanulók testi-lelki biztonságának támogatása;
- ❖ környezettudatos közösségi nevelés: a természet és a környezet iránti felelősség kialakítása, környezetvédelmi és közösségi kezdeményezések, gyűjtések és programok szervezése;
- ❖ a délutáni időszak közösségfejlesztő lehetőségeinek kihasználása: a szabad játék, a közös alkotás, a mozgás, a mese, a könyvtári tevékenység, a közösségi programok és a differenciált fejlesztés megfelelő arányának biztosítása;
- ❖ az együttműködésen alapuló tanulásszervezés: páros és csoportos munkaformák, kooperatív technikák, közös alkotó- és problémamegoldó tevékenységek alkalmazása;
- ❖ a tanulók közösségi felelősségének erősítése: olyan feladatok és kezdeményezések támogatása, amelyekben a tanulók saját közösségükért és az intézmény környezetéért felelősséget vállalhatnak.

A közösségfejlesztés során alkalmazott módszereket és tevékenységeket az intézmény a tanulók életkori sajátosságaihoz, egyéni szükségleteihez, az adott közösség jellemzőihez, valamint az intézmény helyi adottságaihoz igazítja.

Kiemelt törekvésünk, hogy a tanulók ne csupán résztvevői, hanem aktív alakítói is legyenek az iskolai közösség életének. Ennek érdekében a pedagógusok a tanulók ötleteit, tapasztalatait és visszajelzéseit a pedagógiai munka és a közösségi programok tervezése során lehetőség szerint figyelembe veszik.

Az intézményben alkalmazott jó gyakorlatok – többek között a LEGO-eszközökre épülő matematikaoktatás (LEGO Matek) és a magyar nyelv és irodalom tanításában alkalmazott LEGO Story – hozzájárulnak a tapasztalati tanuláshoz, a kreativitás, az együttműködés, a kommunikáció és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztéséhez.

Az egész napos nevelés-oktatás közösségfejlesztő szerepe

Intézményünkben az alsó és felső tagozaton a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodó, eltérő egész napos nevelési-oktatási formákat alkalmazunk.

Alsó tagozat – iskolaotthonos nevelés-oktatás

Az alsó tagozaton iskolaotthonos nevelés-oktatás keretében szervezzük a tanulók napját. Az iskolaotthonos munkaszervezés alapja, hogy a délelőtti tanórai és a délutáni tanórán kívüli tevékenységek egymással szervesen összekapcsolódva, egységes pedagógiai folyamatot alkotnak. A tanulási folyamat nem válik el mereven a gyakorlástól, a fejlesztéstől, a játéktól, a mozgástól, a művészeti és közösségi tevékenységektől, valamint a pihenéstől.

A tanórai keretek között megkezdett tanulási folyamat a nap további részében változatos tevékenységekkel folytatódik, egészül ki és mélyül el. A tanulók a tananyag feldolgozásához és gyakorlásához kapcsolódóan játékos, mozgásos, művészeti, mesével és olvasással kapcsolatos, tapasztalati és közösségi tevékenységekben vehetnek részt.

Az iskolaotthonos munkaszervezés során tudatosan törekszünk a tanulási, gyakorlási, fejlesztési, mozgásos, szabadidős és pihenési tevékenységek megfelelő váltakozására, ezáltal a tanulók terhelésének egyenletes elosztására és az életkori sajátosságaikhoz igazodó, élményszerű tanulási környezet kialakítására.

Kiemelt szerepet kap a tapasztalati és tevékenységközpontú tanulás, a közös játék és mozgás, a mese és olvasás, a művészeti tevékenység, a projekt- és közösségi programok, valamint a differenciált fejlesztés és a tehetséggondozás.

Az iskolaotthonos nevelés-oktatás során különös figyelmet fordítunk a tanulók közötti együttműködés, az egymás iránti tisztelet, az önállóság, a felelősségvállalás és a közösséghez tartozás érzésének fejlesztésére. A közös tevékenységek során lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanulók aktívan vegyenek részt saját tanulási folyamatukban és az iskolai közösség életében.

Felső tagozat – napközis foglalkozás

A felső tagozaton napközis foglalkozást biztosítunk a tanulók számára. A napközi feladata a tanulmányi munkához kapcsolódó felkészülés, a gyakorlás és a szükséges pedagógiai segítségnyújtás mellett a tanulók pihenésének, játékának, mozgásának és közösségi együttlétének biztosítása.

A napközis foglalkozások során törekszünk arra, hogy a tanulók életkorának megfelelően fejlődjön önállóságuk, együttműködési készségük, felelősségtudatuk és közösségi magatartásuk. A sport- és szabadidős tevékenységek, kulturális és közösségi programok, valamint a tanulói kezdeményezések támogatása hozzájárul a pozitív közösségi kapcsolatok kialakításához és az iskolai közösséghez való kötődés erősítéséhez.

A napközis csoportok szervezésénél igazodunk az egy osztály – egy napközi csoport elvéhez, a szülői kérelmek elbírálása után, ha az oktatási törvényben meghatározott minimális létszám alá csökken, ott összevont csoportokat szervezünk. A nevelők többféle tevékenység közben ismerhetik meg tanítványaikat. Tapasztalatot szerezhhetnek saját tanítási óráik hatékonyságáról, így a tanítási-tanulási folyamat még hatékonyabbá válik. A napközi tananyagára a pedagógusok tanulásmódszertani munkatervet készítenek, mely alkalmazkodik az iskola legfontosabb nevelési célkitűzéseire, a csoport helyzetelemzéséhez, a tanulók személyiségfejlesztéséhez, a tehetséggondozáshoz és a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásához.

Az egész napos foglalkoztatás a hagyományos tanítási órák és a napközis foglalkozások egységes nevelési folyamattá szervezésével biztosítja az egész napos foglalkoztatást. Nagy hangsúlyt fektetünk a helyes tanulási környezet és a helyes tanulási módszerek kialakítására. Az önálló munka irányításában a gyermekek tanulási önállóságát fokozó módszerek érvényesítése, szabadidőben a gyermekek tevékenységének teret adó, a tervszerű nevelői kezdeményezés és a gyermekek választásának összehangolására törekedő eljárásoknak kell dominálni.

Az alsó tagozatos iskolaotthonos és a felső tagozatos napközis nevelés-oktatás egyaránt hozzájárul ahhoz, hogy az iskola a tanulók számára ne csupán a tanulás, hanem a közösségi élmények, a személyiségfejlődés, a játék, a mozgás, a pihenés és az együttműködés színtere is legyen.

Az intézmény az egész napos nevelés-oktatás megszervezése során figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, egyéni szükségleteit, a szülői igényeket, valamint az intézmény személyi és tárgyi feltételeit.

Az egész napos foglalkoztatásban, napköziben a tanulóknak képességeiknek megfelelően fel kell készülniük a tanítási órákra. A házi feladatok elkészítése eszköz és nem cél. Rajtuk keresztül lehet megoldani a gyermekek fejlesztését, megismerni és fejleszteni azokat a hatékony tanítási technikákat, amelyek az önálló tanulási képesség kialakításához vezetnek. Az önálló tanulás célja: az önálló ismeretszerzés kialakítása. A nevelőknek arra a helyzetre kell felkészíteni a gyermekeket, amikor már egyedül is meg tudják szervezni az önálló tanulást.

A cél megvalósításához szükséges:

- ❖ az önálló tanulás tárgyi feltételeinek megteremtése,
- ❖ az önálló tanulás higiénés feltételeinek megteremtése,
- ❖ a gyermek tanulási szokásainak megteremtése,
- ❖ az önálló tanulás kialakítását segítő tanulási technikák tanítása (szokások kialakítása).

A tanulás szorosan összefügg a szabadidő, a társkapcsolat és az életmódra nevelés területeivel, feladataival és tevékenységeivel. A társkapcsolatok fejlesztése kiválóan megoldható az önálló tanulás ideje alatt, a páros munkában, a baráti kiscsoportok együttműködésében, szervezésében. A jobb légkör kialakítása, az egyéni szünet tartása, a környezet rendje, a tanulásra fordított idő meghatározása segíti az életmód alakítását. Nem választható el a tanulás a szabadidőtől, hiszen a tanuláshoz szükséges készségek kialakítása, korrekciója, megszilárdítása, szinte csak a szabadidőben valósítható meg (pl. udvari játékok – szabályok betartása, gyöngyfüzés, fonás fejleszti a finommotorikát). A fejlesztést a gyermek számára a legkedvesebb tevékenységben, a játék közben lehet megvalósítani.

Az egész napos oktatás 16:00-ig tart. A szülő kérésére a főigazgató/tagintézmény-igazgató a tanulót mentesítheti a 16 óráig kötelező bent tartózkodás alól, amennyiben a tanulónak egyéb délutáni tanulmányi vagy sportcélú rendszeres elfoglaltsága van, valamint a szülő gondoskodik a gyermeke felügyeletéről, a házi feladat elkészítéséről.

Tehetséggondozás és hátránykompenzáció:

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- ❖ A felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével alsó évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órákat szervezünk.
- ❖ A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel sikeres elősegítésére a tanulók részére középiskolai előkészítő foglalkozásokat tartunk heti egy órában magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyakból.
- ❖ További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról — minden tanév elején az iskola főigazgatója/tagintézmény-igazgatója a nevelőtestülettel egyeztetve dönt.
- ❖ A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni és kiscsoportos foglalkozások.

Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés:

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkör

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, életvitel és gyakorlatiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – a főigazgató/tagintézmény-igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

Verseny, vetélkedő, bemutató

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Témahét, témanap (projekthét, projektnap)

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló sokféle, közös tevékenységre építve.

Osztálykirándulás – Herman iskola

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A 7. osztályos tanulók a Határtalanul! program keretén belül határon túli kiránduláson vehetnek részt, melynek célja Magyarország határain kívül élő magyarság megismerése, valamint a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakítása.

Tanulmányi kirándulás -Herman iskola

Az iskola pedagógusai a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése céljából a tanulók számára tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és vármegyeszékhely történelmi, kulturális, természeti értékeinek megismerése céljából.

Erdei iskola, honismereti tábor, táborozás – Herman iskola

A nevelési és tantervi célok megvalósítását, a tanulók személyiségének komplex fejlesztését, valamint az élményszerű és tapasztalati tanulást segítik az iskola falain kívül, változatos helyszíneken szervezett pedagógiai programok.

Az intézmény valamennyi évfolyama számára – az adott korosztály életkori sajátosságainak, a pedagógiai céloknak, valamint az aktuális lehetőségeknek megfelelően – lehetőséget biztosít erdei iskola, honismereti és kulturális programok, múzeumpedagógiai foglalkozások, tanulmányi kirándulások, táborok és egyéb, tapasztalati úton történő ismeretszerzést elősegítő programok szervezésére.

Az ilyen jellegű programok lehetőséget teremtenek arra, hogy a tanulók a tanórákon megszerzett ismereteiket a gyakorlatban is alkalmazzák, közvetlen tapasztalatokat szerezzenek természeti, kulturális, történelmi és társadalmi környezetükben, valamint fejlődjön önállóságuk, együttműködési készségük és közösségi felelősségvállalásuk.

A többnapos, táborszerű formában megvalósuló erdei iskola és egyéb tanulmányi programok szervezésére valamennyi évfolyamon lehetőség van. A programok tartalma és időtartama az adott évfolyam pedagógiai céljaihoz, a tanulók életkori sajátosságaihoz és az osztályközösség igényeihez igazodik.

Az ezeken a programokon való részvétel – a tanórai keretben megvalósuló foglalkozások kivételével – önkéntes. A felmerülő költségeket elsősorban a szülők fedezik, ugyanakkor az iskola pedagógusai és vezetősége törekszik arra, hogy pályázati források, támogatások és egyéb lehetőségek igénybevételeivel a nehezebb szociális körülmények között élő családok gyermekei is részt vehessenek a programokon.

Az 5. évfolyamon a hon- és népismeret tantárgy 2. félévi tananyagának egy része, a 6. évfolyamon pedig a természettudomány tantárgy 2. félévi tananyagának feldolgozása – a helyi tantervben meghatározott keretek között – táboroztatás, illetve erdei iskola keretében is megvalósítható. Amennyiben a tanuló a tanórai keretben szervezett programon nem vesz részt, számára az iskola a tananyag elsajátításának és számonkérésének más, megfelelő formáját biztosítja.

A programok megvalósításának helyszínét a szervező pedagógusok, az érintett évfolyam tanulóinak összetétele, a pedagógiai célok, valamint az aktuális lehetőségek figyelembevételével határozza meg az intézmény.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások – Herman iskola

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokhoz kapcsolódó foglalkozások

Az intézmény fontosnak tartja, hogy a tanulók ismereteiket ne kizárólag az iskola falai között, hanem közvetlen tapasztalatszerzés útján, változatos tanulási környezetben is bővíthessék.

Ennek érdekében az egyes tantárgyak tananyagához, valamint az intézmény nevelési céljaihoz kapcsolódóan lehetőség van múzeumok, kiállítások, könyvtárak, kulturális és közművelődési intézmények, továbbá művészeti előadások és egyéb kulturális programok csoportos látogatására, valamint az ezekhez kapcsolódó múzeumpedagógiai, könyvtárpedagógiai és egyéb foglalkozásokon való részvételre.

Az ilyen programok célja a tanulók ismereteinek élményszerű és tapasztalati úton történő bővítése, a tanórai tananyag gyakorlati alkalmazásának elősegítése, a kulturális értékek megismerése, valamint a tanulók érdeklődésének, kreativitásának, önálló gondolkodásának és szociális kompetenciáinak fejlesztése.

A programok az adott tantárgyak tananyagának feldolgozásához kapcsolódóan tanórai vagy tanórán kívüli keretben is megvalósulhatnak. A szervezés során az intézmény figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, az adott pedagógiai célokat és a rendelkezésre álló lehetőségeket.

A tanórai keretben szervezett foglalkozások az intézmény pedagógiai programjában és helyi tantervében meghatározott nevelési és oktatási célok megvalósítását szolgálják. A tanórán kívüli, önkéntes részvételen alapuló programokon való részvétel a szülők hozzájárulásával történik.

Amennyiben a program költséggel jár, annak finanszírozása történhet a szülők hozzájárulásával, pályázati forrásból, támogatásból vagy egyéb rendelkezésre álló forrásból. Az intézmény törekszik arra, hogy a hátrányosabb szociális helyzetben lévő tanulók számára is lehetőség nyíljon az ilyen programokon való részvételre.

A programok helyszínét, időpontját és tartalmát a szervező pedagógusok az intézményvezetés jóváhagyásával, az adott csoport életkori sajátosságainak, a pedagógiai céloknak és a rendelkezésre álló lehetőségeknek figyelembevételével határozzák meg.

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltését szolgáló programok

Az intézmény nevelőtestülete fontos feladatának tekinti, hogy a tanulók számára változatos lehetőségeket biztosítson szabadidejük hasznos, kulturált és tartalmas eltöltésére. Ennek érdekében – a tanulók életkori sajátosságaihoz, érdeklődéséhez, igényeihez, valamint a rendelkezésre álló lehetőségekhez igazodva – különféle szabadidős, kulturális, művészeti, sport- és közösségi programokat szervez.

A programok célja, hogy a tanulók iskolán kívüli környezetben is tapasztalatokat szerezzenek, megismerjék természeti, kulturális és történelmi értékeinket, fejlődjön kulturális érdeklődésük, közösségi érzésük, együttműködési készségük, önállóságuk és egészségtudatos szemléletük.

Az intézmény lehetőséget biztosít többek között túrák, gyalogos- és kerékpártúrák, kirándulások, táborok, természetjáró programok, sport- és szabadidős rendezvények, klubdelutánok, táncos és közösségi programok, kézműves foglalkozások, valamint múzeumok, kiállítások, könyvtárak és egyéb kulturális intézmények látogatására.

A tanulók kulturális nevelésének és művészeti élményekhez való hozzáférésének érdekében az iskola lehetőséget biztosít színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, valamint egyéb művészeti és kulturális rendezvények látogatására is.

Az intézmény támogatja az élményszerű és tapasztalati tanulás különböző formáit, ezért a szabadidős és kulturális programok szervezése során törekszik arra, hogy a tanulók közvetlen tapasztalatszerzés útján bővíthessék ismereteiket, és az iskolában megszerzett tudásukat változatos, valós élethelyzetekben is alkalmazhassák.

A programok megvalósulhatnak tanórai, tanórán kívüli vagy szabadidős keretben. A tanórán kívüli, önkéntes részvételen alapuló programokon való részvétel a szülők előzetes tájékoztatásával és hozzájárulásával történik.

Amennyiben a program költséggel jár, annak finanszírozása történhet a szülők hozzájárulásával, pályázati forrásból, támogatásból vagy egyéb rendelkezésre álló forrásból. Az intézmény pedagógusai és vezetése törekszik arra, hogy pályázati lehetőségek, támogatások és egyéb források bevonásával a kedvezőtlenebb szociális helyzetben élő tanulók számára is biztosított legyen a részvétel lehetősége.

Az általános iskola 1–8. évfolyamán tervezett színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, valamint egyéb, előre tervezhető kulturális programok időszakát az intézmény az adott tanév munkatervében is rögzíti.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

Állatasszisztált foglalkozások

Az állatasszisztált foglalkozásokat intézményünk a 2024/2025-ös tanévtől vezette be a székhelyintézményben. Az intézmény fontosnak tartja az élményszerű, motiváló és tapasztalati tanulási lehetőségek bővítését, ezért lehetőséget biztosít arra, hogy megfelelően képzett állatok és szakemberek közreműködésével állatasszisztált foglalkozások valósuljanak meg.

Az állatasszisztált foglalkozások célja az állatok tudatos és pedagógiai célú bevonása a nevelési-oktatási folyamatba. A foglalkozások hozzájárulhatnak a tanulók motivációjának erősítéséhez, a tanulási folyamatok támogatásához, a figyelem tartósságának fejlesztéséhez, valamint az együttműködés és a közösségi kapcsolatok erősítéséhez.

Az állatok jelenléte olyan pozitív, biztonságos és támogató légkört teremthet, amely elősegítheti a tanulók aktív részvételét, az örömteli tanulást, a sikerélmény megszerzését és az önbizalom erősödését. Az állatasszisztált foglalkozások kedvezően támogatják a gyermekek érzelmi, szociális és személyiségfejlődését, valamint hozzájárulhatnak a felelősségtudat, az empátia és az állatok iránti tisztelet kialakulásához.

Az állatasszisztált foglalkozások megvalósulhatnak tanórai vagy tanórán kívüli keretek között, egyéni, kiscsoportos vagy csoportos formában. A foglalkozások tartalmát és formáját az elérendő pedagógiai célok, a tanulók életkori sajátosságai és egyéni szükségletei, valamint az adott foglalkozás szakmai feltételei határozzák meg.

Az intézmény az állatasszisztált foglalkozások szervezése során kiemelt figyelmet fordít a részt vevő tanulók biztonságára, az állatok jóllétére, valamint a vonatkozó jogszabályi és szakmai előírások betartására.

Az állatasszisztált foglalkozások célja nem kizárólag egy-egy konkrét képesség vagy készség fejlesztése lehet, hanem a pozitív érzelmi élmények biztosítása, az örömszerzés, a jó közérzet támogatása, a szociális kapcsolatok ápolása és az iskolai közösséghez való kötődés erősítése is.

2.4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

A pedagógusok pedagógiai tevékenységeivel kapcsolatos feladatokat a munkaköri leírásuk is tartalmazza.

A pedagógusok alapvető feladatai:

- ❖ A hatályos jogszabályokban, az intézmény Pedagógiai Programjában, Szervezeti és Működési Szabályzatában, Házirendjében, egyéb belső szabályzataiban, valamint a jogszerű munkáltatói és vezetői utasításokban meghatározott pedagógiai, szakmai és adminisztratív feladatok ellátása.
- ❖ A teljes munkaidőben foglalkoztatott pedagógus heti 40 órás munkaidejéből – a jogszabályban meghatározott eltérésekkel – heti 32 óra kötött munkaidő. A kötött munkaidőben a pedagógus a jogszabályban, az intézmény belső szabályzataiban, a tantárgyfelosztásban, az órarendben, az éves munkatervben, valamint a munkáltatói feladatmeghatározásban előírt feladatokat látja el.
- ❖ A pedagógus neveléssel-oktatással lekötött munkaidejének mértékét a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény és annak végrehajtási rendelete határozza meg. A neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben tanórai és a tantárgyfelosztásban tervezhető egyéb foglalkozásokat tart. A konkrét heti óraszámot az adott munkakörre vonatkozó jogszabályi rendelkezések, valamint az adott tanévre elfogadott tantárgyfelosztás határozza meg.
- ❖ A kötött munkaidő neveléssel-oktatással le nem kötött részében különösen a nevelő-oktató munka előkészítésével, a tanulók teljesítményének értékelésével, a tanügyi dokumentáció vezetésével, a tanulók felügyeletével, a gyermekvédelmi feladatokkal, a szülőkkel való kapcsolattartással, az intézményi programok és rendezvények előkészítésével és lebonyolításával, továbbá a jogszabály alapján elrendelhető eseti helyettesítéssel összefüggő feladatokat lát el.
- ❖ A tanítási órák és egyéb foglalkozások pontos, szakszerű, felkészült és eredményes megtartása.
- ❖ Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, szakmai megbeszélésein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- ❖ Aktív részvétel az intézmény éves munkatervében meghatározott ünnepeken, rendezvényeken, szakmai és közösségi programokon, valamint kijelölés alapján az intézmény képviselőéhez kapcsolódó települési rendezvényeken és programokon.
- ❖ A munkája során tudomására jutott személyes adatok, bizalmas információk és a jogszabály alapján titoktartási kötelezettség alá tartozó adatok megőrzése, az adatvédelmi és titoktartási előírások betartása.
- ❖ A pedagógus-előmeneteli rendszerhez kapcsolódó, jogszabályban meghatározott minősítési követelmények teljesítése, illetve a számára előírt minősítési eljárásban való részvétel.

- ❖ Az intézmény Pedagógiai Programjában meghatározott nevelési-oktatási célok és értékek képviselete a tanulók, a szülők, a munkatársak és az intézmény partnerei felé.
- ❖ A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem és egyéb pedagógiai tér rendezettségének, gondozottságának, biztonságos és pedagógiai céloknak megfelelő használatának figyelemmel kísérése, valamint a rábízott eszközök rendeltetésszerű használata.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- ❖ Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- ❖ A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- ❖ Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- ❖ A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- ❖ Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- ❖ A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- ❖ A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának ösztönzése a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- ❖ Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- ❖ A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.
- ❖ A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli és kívüli tanulmányi, sport és kulturális versenyekre, vetélkedőkre.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- ❖ Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére korrepetálás, segítése, mentorálása.
- ❖ A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- ❖ A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

- ❖ Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.
- ❖ Olyan stimuláló környezetet kívánunk nyújtani tanítványainknak - akiknek ez otthon nem adatik meg -, amely a továbbtanulás fontosságára inspirálja őket és melynek hatására számukra a tanulás érdekessé és fontossá válik.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

Intézményünkben a tanórán kívüli foglalkozások célja, hogy a tanulók számára a tanórai tanulást kiegészítő, életkorukhoz és egyéni szükségleteikhez igazodó, változatos fejlesztési, közösségi, kulturális, művészeti, sport- és szabadidős tevékenységeket biztosítsunk.

A tanórán kívüli foglalkozások szervezése során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy azok a tanulók személyiségfejlődését, közösségi kapcsolatait, önállóságát, kreativitását, együttműködési készségét és egészséges életmódját egyaránt támogassák.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatásának formái különösen:

- ❖ szabadidős programok szervezése iskolán kívül, például színház-, múzeum- és könyvtárlátogatás, kirándulás, természetjárás és egyéb kulturális, sport- és közösségi programok;
- ❖ szabadidős és közösségi programok szervezése az intézményben, például farsang, karácsonyi programok, gyermeknap rendezvények, kézműves foglalkozások és egyéb közösségi események;
- ❖ iskolai rendezvények, ünnepségek, megemlékezések és évfordulók szervezése;
- ❖ a tanulók, pedagógusok és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő közös programok;
- ❖ a családok aktívabb bevonását szolgáló programok, különösen a Benedek Elek Tagiskolában a családi nap megszervezése és tapasztalatainak értékelése;
- ❖ diákkörök, szakkörök, sport- és szabadidős foglalkozások, valamint művészeti és kulturális tevékenységek szervezése;
- ❖ tehetséggondozó, felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások szervezése a tanulók egyéni szükségleteihez igazodva;
- ❖ a tanulók érdeklődésére és képességeire épülő projekt- és élményalapú programok megvalósítása;
- ❖ a tanórai tanulást kiegészítő tapasztalati és tevékenységközpontú foglalkozások szervezése;
- ❖ a tanulók önállóságát, együttműködését, kreativitását és problémamegoldó képességét fejlesztő közösségi tevékenységek;
- ❖ környezettudatos és közösségi kezdeményezések, gyűjtések és programok szervezése;

- ❖ a tanulók egészségfejlesztését és mozgásigényét támogató sport- és szabadidős tevékenységek;
- ❖ a tanulók életkorának megfelelő kulturális, művészeti, irodalmi és közösségi élmények biztosítása.

A tanórán kívüli foglalkozások szervezése során törekszünk arra, hogy azok kapcsolódjanak a tanórai nevelés-oktatás céljaihoz, ugyanakkor biztosítsák a tanulók számára a pihenés, a játék, az önálló tevékenység és a közösségi élmények lehetőségét is.

Az alsó tagozaton az iskolaotthonos nevelés-oktatás keretében a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek egymást kiegészítve, egységes pedagógiai folyamatban valósulnak meg. A tanórai tanulást a nap folyamán játékos, mozgásos, művészeti, mesével és olvasással kapcsolatos, tapasztalati és közösségi tevékenységek egészítik ki. A foglalkozások lehetőséget biztosítanak a tananyag gyakorlására és elmélyítésére, a differenciált fejlesztésre, a tehetséggondozásra, valamint a tanulók pihenésére és közösségi kapcsolatainak erősítésére.

A felső tagozaton a napközis foglalkozások keretében a tanulók számára biztosítjuk a tanulmányi munkára való felkészülést, a gyakorlást, a pedagógiai segítségnyújtást, valamint a pihenés, a játék, a mozgás és a közösségi együttlét lehetőségét.

A tanórán kívüli foglalkozások szervezése során különös figyelmet fordítunk a kiemelt figyelmet igénylő, a tanulási nehézségekkel küzdő, valamint a tehetséges tanulók egyéni szükségleteire. A pedagógusok a differenciált foglalkoztatás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás eszközeivel támogatják a tanulók fejlődését.

Az intézmény a tanórán kívüli foglalkozások szervezése során együttműködik a szülőkkel, a diákönkormányzattal, az intézmény partnereivel, valamint szükség szerint a pedagógiai szakszolgálat és más szakmai szervezetek munkatársaival.

A tanórán kívüli foglalkozások konkrét rendjét, formáit és időkereteit az éves munkaterv, az órarend, a tantárgyfelosztás, valamint az intézmény egyéb szabályozó dokumentumai határozzák meg.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- ❖ Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- ❖ Az iskolai diákönkormányzat programjainak szervezésében és lebonyolításában való segítség.
- ❖ Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- ❖ A munkaköri köteleességek teljesítése.
- ❖ Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása.

- ❖ Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- ❖ Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- ❖ Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- ❖ Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- ❖ A tagiskolában alkalmanként nevelőtestületi közösségfejlesztő nap megtartása, melyet előre kidolgozott terv szerint valósítunk meg, a megvalósítás sikerét értékeljük és dokumentáljuk.
- ❖ A tagiskolában nevelőtestületi közösségfejlesztő napok megvalósítása az ILMT alapú komplex intézményfejlesztés fő célkitűzéseire igazodva (pl. a nevelőtestületi napok keretében a fejlesztési elképzeléseink áttekintése és egyeztetése).
- ❖ Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- ❖ Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- ❖ Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés
- ❖ Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- ❖ Továbbképzéseken való részvétel.
- ❖ A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- ❖ Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- ❖ Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- ❖ Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- ❖ Az iskolai alapítvány működésének segítése
- ❖ Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése, megvalósítása (innováció).
- ❖ Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- ❖ Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- ❖ Részvétel az adott tanév munkatervében, meghatározott feladatok ellátásában.
- ❖ Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- ❖ Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában, közösségi életének, rendezvényeinek szervezésében.

- ❖ A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.

Az iskola képvisellete

- ❖ A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése. – Herman iskola
- ❖ Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken. – Herman iskola
- ❖ Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- ❖ Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- ❖ Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviselői szervezetek tevékenységébe.
- ❖ A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- ❖ Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport stb. életében, civil szervezeteiben.

A vezetői feladatok ellátása

- ❖ Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- ❖ Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- ❖ A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- ❖ A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- ❖ Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- ❖ Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- ❖ Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).
- ❖ Érdeklődés, figyelem, megbecsülés a technikai dolgozók irányába.

2.5. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

2.5.1. Az osztályfőnöki munka tervezése

Minden tanév elején a munkaközösség vezető összeállítja az osztályfőnöki munkatervet, amely alapján az osztályfőnökök a nevelőmunkájukat végzik.

A tanév elején összeállított osztályfőnöki munka felépítése:

- ❖ Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- ❖ Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- ❖ Közösségi nevelés tanmenet elkészítése.
- ❖ Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- ❖ Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre.
- ❖ Az osztály diákközösségének vezetői (4.o-8.o.)
- ❖ Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.

Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán:

- ❖ Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- ❖ Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról:

- ❖ Tanulók száma, ebből leány
- ❖ Állami nevelt (gondozott)
- ❖ Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- ❖ Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- ❖ Sajátos nevelési igényű tanuló
- ❖ Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- ❖ Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- ❖ Az iskolába járás alól felmentett tanuló (egyéni tanrend szerint tanuló)
- ❖ Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- ❖ Más településről bejáró tanuló
- ❖ Nem magyar állampolgár
- ❖ Évfolyamismétlő.

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról:

- ❖ Tanulók száma
- ❖ Osztályozott tanulók száma és aránya
- ❖ Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- ❖ Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- ❖ Az osztály tanulmányi átlaga
- ❖ Kitűnő tanulók száma és aránya
- ❖ Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma

- ❖ Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- ❖ Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- ❖ Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- ❖ Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- ❖ Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- ❖ Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- ❖ A bukások száma tantárgyanként
- ❖ A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- ❖ Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- ❖ Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések).

Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás statisztikai adatai:

- ❖ A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar nyelv és irodalom, matematika)
- ❖ Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
- ❖ A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- ❖ A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- ❖ A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- ❖ Továbbtanulás iskolatípusok szerint
- ❖ Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
- ❖ Szakgimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
- ❖ Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
- ❖ Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya.

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- ❖ Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- ❖ Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- ❖ A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- ❖ Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája, neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).

- ❖ A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- ❖ A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- ❖ Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - ✓ Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - ✓ Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - ✓ A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

2.5.2. A közösségi nevelés témái

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső közösségi nevelés óráin:

- ❖ A házirend szabályainak megbeszélése.
- ❖ Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- ❖ Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- ❖ Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- ❖ Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- ❖ Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- ❖ A kerékpáros közlekedés szabályai.

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák:

- ❖ Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- ❖ Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- ❖ Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- ❖ Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről március 15-én, október 6-án és október 23-án. Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- ❖ Megemlékezés az iskola névadójáról.
- ❖ Osztálykirándulás, tanulmányi kirándulás előkészítése.

2.5.3. Az osztályfőnök feladatai

- ❖ Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- ❖ Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- ❖ Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- ❖ Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- ❖ Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- ❖ Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- ❖ Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- ❖ Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- ❖ Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- ❖ Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen tájékoztatja a szülőket az elektronikus napló segítségével.
- ❖ A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- ❖ Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- ❖ Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- ❖ A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- ❖ Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- ❖ A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez. A szülői értekezleten jelenléti ív készül.
- ❖ Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- ❖ Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- ❖ Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- ❖ Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- ❖ Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- ❖ Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket. (pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).

- ❖ Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát. Az értékelés az osztályközösség illetve az osztályban tanító nevelők véleménye alapján történik.
- ❖ Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- ❖ Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- ❖ A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- ❖ Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti az elektronikus naplóban a mulasztási naplót. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- ❖ A tanév elején elkészíti a közösségi nevelés tanmenetet, az közösségi nevelési órákra felkészül.
- ❖ A tanév elején elkészíti vagy aktualizálja az elektronikus naplóban a tanulói adatokat (Alapadatok, Elérhetőségek, Igazolványok, Jogviszony, Szülők, Gondviselők, Tanügy, Szociális, SNI/BTMN, Vallás, Felmentések)
- ❖ Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- ❖ A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- ❖ Az elektronikus naplóban figyelemmel kíséri az osztálystatisztikát és az ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- ❖ Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- ❖ Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- ❖ Vezeti az elektronikus osztálynaplót.
- ❖ Megírja és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- ❖ Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát, berendezési tárgyainak állapotát.
- ❖ Tanév végén összegyűjti az osztály tanulóinak kiadott könyvtári tankönyveket.

2.6.A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. Munkánk során kiemelten kezeljük - a sajátos nevelési igényű; - a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő; - a kiemelten tehetséges; - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

2.6.1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- ❖ A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott „Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve” alapján szervezzük meg.
- ❖ A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- ❖ Iskoláink a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszik az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- ❖ A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
 - ❖ gyógypedagógus alkalmazása,
 - ❖ a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
 - ❖ a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- ❖ képességfejlesztő játékok, eszközök, számítógépek fejlesztő programokkal.

2.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- ❖ szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- ❖ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ❖ felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- ❖ egyéni foglalkozások;
- ❖ képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- ❖ nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- ❖ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ❖ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ❖ iskolai sportkör, szakkörök;
- ❖ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);

- ❖ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- ❖ a tanulók szociális helyzetének javítása (segítségforrás megkeresése, gyermekvédelmi szakember bevonásával);
- ❖ a szülőkkel való együttműködés;
- ❖ családlátogatások;
- ❖ szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- ❖ szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

2.6.3. A tehetségek, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

- ❖ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ❖ a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- ❖ egyéni foglalkozások;
- ❖ képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- ❖ iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- ❖ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ❖ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ❖ iskolai sportkör, szakkörök;
- ❖ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- ❖ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

2.6.4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- ❖ szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- ❖ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ❖ felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- ❖ egyéni foglalkozások;
- ❖ nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- ❖ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ❖ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ❖ iskolai sportkör, szakkörök;
- ❖ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- ❖ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- ❖ a tanuló családjával, szülőjével, illetve törvényes képviselőjével való együttműködés és kapcsolattartás;
- ❖ kiemelt vagy indokolt esetben, a tanuló érdekeit szem előtt tartva, a szülővel, illetve törvényes képviselővel történő előzetes egyeztetés alapján

családlátogatás kezdeményezése és megvalósítása, amennyiben azt a tanuló támogatása, fejlődése vagy pedagógiai helyzete indokolja.

- ❖ szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- ❖ szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról;

A tagiskolában kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére. Tanévente egy alkalommal szervezünk a családokkal, szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítását, erősítését célzó közösségi illetve családi napokat. A sikeres óvoda - iskola illetve iskolafokok közötti átmenetet támogató programok kialakítását, fejlesztését támogató munkacsoport tagjai az átmenetekben érintett pedagógusok.

2.6.5. Iskolai képességkibontakoztató vagy integrációs nevelési-oktatási alapprogram

KÉPESSÉGKIBONTAKOZTATÓ ÉS INTEGRÁCIÓS FELKÉSZÍTÉS, IPR-TEVÉKENYSÉG

Intézményünk kiemelt feladatának tekinti a tanulók közötti esélykülönbségek mérséklését, a hátrányos helyzetből adódó nehézségek enyhítését, valamint valamennyi tanuló képességeinek és tehetségének kibontakoztatását.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyteremtését és a hátrányok ellensúlyozását a képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítéshez kapcsolódó pedagógiai tevékenységekkel, valamint az intézményünkben megvalósuló IPR-tevékenységgel támogatjuk.

Pedagógiai munkánk során törekszünk olyan inkluzív, elfogadó és támogató tanulási környezet kialakítására, amelyben minden tanuló számára biztosított a fejlődés, az iskolai sikeresség és a továbbtanulási esélyek javításának lehetősége.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, illetve csoportban történik. A fejlesztés során a tanulók egyéni szükségleteit, képességeit, erősségeit, fejlesztendő területeit, valamint szociális és kulturális háttérét egyaránt figyelembe vesszük.

Az IPR-tevékenység fő céljai

- ❖ a tanulók iskolai sikerességének elősegítése;
- ❖ az esélyegyenlőség és az oktatási méltányosság erősítése;
- ❖ a tanulási és továbbtanulási esélyek javítása;
- ❖ a tanulási kudarcok megelőzése és a lemaradások csökkentése;
- ❖ az egyéni képességek és tehetségek kibontakoztatása;
- ❖ a személyiség és a közösségi kompetenciák fejlesztése;
- ❖ az önálló tanulás és a tanulási motiváció erősítése;
- ❖ a szociális hátrányok enyhítése;
- ❖ az együttműködési készség és a közösséghez tartozás erősítése;
- ❖ a család és az iskola közötti partneri együttműködés fejlesztése;
- ❖ az inkluzív, elfogadó iskolai környezet folyamatos fejlesztése.

Az intézmény által biztosított pedagógiai tevékenységek

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyéni helyzetéhez és szükségleteihez igazodva – az intézmény biztosítja:

- ❖ a személyiségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok megvalósítását;
- ❖ a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését;
- ❖ a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységeket;
- ❖ a differenciált tanulásszervezést és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztést;
- ❖ az önálló tanulást segítő módszereket és tanulási stratégiák kialakítását;
- ❖ az együttműködésen alapuló, kooperatív és korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását;
- ❖ a tanulók motivációját és aktivitását erősítő változatos tanulási helyzeteket;
- ❖ a tehetséggondozást és a képességek kibontakoztatását;
- ❖ szükség szerint egyéni és kiscsoportos fejlesztési lehetőségeket;
- ❖ a tanulói teljesítmény fejlesztő szemléletű értékelését és a fejlődés folyamatos nyomon követését.

Az IPR-tevékenység a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon egyaránt megvalósulhat. A pedagógusok a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó differenciálással, kooperatív technikákkal, projekt módszerrel, tapasztalati tanulással, valamint változatos fejlesztő és motiváló módszerekkel támogatják a tanulók előrehaladását.

A pedagógusok IPR-hez kapcsolódó feladatai

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő pedagógusok feladata különösen:

- ❖ az egyéni fejlesztési terv elkészítése és annak megvalósítása;
- ❖ a tanuló kompetenciáinak és egyéni képességeinek fejlesztése;
- ❖ az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés;
- ❖ az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon;
- ❖ a tanuló fejlődésének és teljesítményének folyamatos nyomon követése és értékelése;
- ❖ az értékelő esetmegbeszéléseken való részvétel;
- ❖ szükség szerint mentori feladatok ellátása;
- ❖ a tanuló családjával, szülőjével, illetve törvényes képviselőjével való rendszeres, együttműködésen alapuló kapcsolattartás;
- ❖ a tanuló fejlődését, iskolai előrehaladását és sikerességét támogató pedagógiai együttműködés a nevelőtestület tagjaival és az érintett szakemberekkel.

A családdal való kapcsolattartás elsődlegesen a személyes megbeszélések, fogadóórák, szülői értekezletek, telefonos és elektronikus kapcsolattartási formák útján valósul meg. Szükség és indokoltság esetén, a tanuló érdekeit szem előtt tartva, a szülővel, illetve törvényes képviselővel történő előzetes egyeztetést követően lehetőség van családlátogatásra.

A tanulói fejlődés nyomon követése és értékelése

Az intézmény a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók fejlődését folyamatosan figyelemmel kíséri. A pedagógusok az egyéni fejlesztési tervben meghatározott célok és fejlesztési területek alapján értékelik a tanuló előrehaladását, és szükség esetén módosítják a fejlesztés tartalmát és módszereit.

A tanuló fejlődésének értékelése során törekszünk arra, hogy a tanuló és családja számára érthető, támogató és fejlesztő visszajelzést adjunk. Az értékelés célja nem csupán a teljesítmény minősítése, hanem a további fejlődést szolgáló célok és lehetőségek meghatározása is.

Intézményi együttműködés és fejlesztés

Az IPR eredményes megvalósítása érdekében az intézményben dolgozó pedagógusok együttműködnek, megosztják egymással a tanulók fejlődésével kapcsolatos tapasztalatokat, és szükség esetén esetmegbeszéléseket kezdeményeznek.

Az intézmény törekszik a korszerű, tanulóközpontú pedagógiai módszerek folyamatos fejlesztésére és megosztására. A jó gyakorlatok, módszertani tapasztalatok és

eredmények megosztása hozzájárul az intézmény pedagógiai kultúrájának fejlődéséhez.

Az IPR-tevékenység során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a hátránykompenzáció, a felzárkóztatás, a személyiségfejlesztés és a tehetséggondozás egymást kiegészítve jelenjen meg pedagógiai munkánkban.

Intézményünk célja, hogy minden tanuló számára olyan támogató, elfogadó és motiváló környezetet biztosítson, amelyben képességeihez és egyéni lehetőségeihez mérten eredményesen fejlődhet, megtapasztalhatja a siker élményét, és megalapozhatja későbbi továbbtanulását és társadalmi beilleszkedését.

2.7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A tanulók az intézményi döntési folyamatokban életkoruknak, fejlettségüknek és az őket érintő kérdések jellegének megfelelően vehetnek részt.

Az intézmény biztosítja, hogy a tanulók az őket érintő kérdésekben véleményt nyilváníthassanak, javaslatokat fogalmazhassanak meg, kezdeményezéseket tehessenek, valamint véleményük az intézményi döntések előkészítése során megismerhető és a lehetőségekhez mérten figyelembe vehető legyen.

A tanulók véleménynyilvánításának és részvételének főbb formái:

- ❖ osztályközösségi megbeszélések;
- ❖ osztályképviselőkön keresztül történő véleménynyilvánítás;
- ❖ diákönkormányzati fórumok és ülések;
- ❖ diákközségi ülés;
- ❖ tanulói fórumok és beszélgetőkörök;
- ❖ kérdőívek, véleményfelmérések;
- ❖ írásbeli vagy elektronikus javaslatok, kezdeményezések;
- ❖ az intézmény vezetésével történő közvetlen egyeztetés.

A tanulók véleményét különösen az őket közvetlenül érintő intézményi kérdésekben szükséges megismerni. Ilyenek lehetnek különösen az iskolai programok, rendezvények, szabadidős és közösségi tevékenységek, a tanulói környezet, az iskolai élet rendje, valamint a tanulók jóllétét és biztonságát érintő kérdések.

Az intézmény törekszik arra, hogy a tanulók véleménynyilvánítása ne csupán formális legyen, hanem a tanulók életkorának és fejlettségének megfelelően ténylegesen megjelenjen az iskolai élet alakításában. A tanulói javaslatokat és kezdeményezéseket az intézmény vezetése megvizsgálja, és azok megvalósítását az intézmény lehetőségeihez, valamint a jogszabályi keretekhez igazodva támogatja.

Az alsó és felső tagozaton az életkori sajátosságok figyelembevételével biztosítunk lehetőséget a tanulók véleményének megismerésére. Az alsó tagozatos tanulók esetében kiemelt szerepet kaphatnak a beszélgetőkörök, az

osztályközösségi megbeszélések, a játékos véleménykifejezési formák és a pedagógus által támogatott közös döntési helyzetek. A felső tagozatos tanulók számára a közvetlenebb véleménynyilvánítás, a tanulói fórumok, a kérdőívek és a diákönkormányzati képviselő biztositanak lehetőséget a részvételre.

A tanulók véleményének megismerése különösen fontos az intézményi programok és közösségi tevékenységek tervezése, az iskolai környezet alakítása, valamint az új kezdeményezések bevezetése során.

A tanulók intézményi döntési folyamatokban való részvételének egyik fontos fóruma a diákönkormányzat, amely a tanulók véleményét összegyűjti és képviseli. A diákönkormányzat működését és feladatait az intézmény Pedagógiai Programjának „A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai” című fejezete tartalmazza.

Az intézmény arra törekszik, hogy a tanulók számára olyan biztonságos, elfogadó légkört teremtsen, amelyben véleményüket szabadon, életkoruknak megfelelő módon megfogalmazhatják, és amelyben megtapasztalhatják, hogy véleményüknek jelentősége van az iskolai közösség életében.

2.8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az iskola szolgáltató intézmény, a lakóhely, a szűkebb beiskolázási körzet, „a helyi társadalom” elvárásainak kell megfelelnie. Iskoláink nevelési-képzési rendszerét a szülőkkel együtt, a szülők elvárásainak figyelembe vételével alakították ki. Arra törekszünk, hogy a családok értékrendje, nevelési rendszere és az iskolai nevelés harmonizáljon egymással.

2.8.1. Külső kapcsolatok

- ❖ Az intézmény fenntartója: Miskolci Tankerületi Központ BI3801, BI3802, 3527 Miskolc, Selyemrét út 1.
- ❖ Alsózsolca Város Önkormányzata, 3571 Alsózsolca, Kossuth u. 138.
- ❖ Munkaerő-gazdálkodás: B-A-Z vármegyei Munkaügyi Központ Miskolc, Zombori út 2.
- ❖ A vármegyei, városi pedagógiai intézettel, nevelési tanácsadó: Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakmai Szakszolgálati és Közművelődési Intézet, 3527 Miskolc, Selyemrét u. 1.
- ❖ Miskolci Nevelési, Logopédiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet: Miskolc
- ❖ A helyi oktatási intézmények vezetői és nevelőtestülete
- ❖ Fekete István Óvoda és Bölcsőde: Alsózsolca Fekete István út 7.
- ❖ 2.Sz. Óvoda és Konyha: 3571 Alsózsolca, Kossuth u. 168.
- ❖ Határon túli testvériskola: Pelsőci Dénes György Alapiskola (Szlovákia) és Szentmáté Általános Iskolája (Románia)
- ❖ Alsózsolcai Herman Alapítvány
- ❖ Benedek Elek Alapítvány

- ❖ Községi Ház és Könyvtár: Alsózsolca, Görgey út 1.
- ❖ Társadalmi egyesületek: iskolarendőr, iskolaőr, Miskolci Rendőrkapitányság Felsőzsolcai Rendőrőrs: 3561 Felsőzsolca, Kassai út 30.
- ❖ Alsózsolca Polgárőr Egyesület: Alsózsolca, Kossuth L. út 138.
- ❖ Az egyházak helyi gyülekezete: Római Katolikus, Görögkatolikus, Református és Metodista Egyház
- ❖ Egészségügyi intézmény: munkaegészségügyi orvos, Gyermekorvosi Rendelő és Védőnői Szolgálat: Alsózsolca, Jókai út 8.
- ❖ Gyermek - és Ifjúságvédelem: Gyermekjóléti Szakszolgálat: 3571 Alsózsolca, Kossuth út 104.
- ❖ Szülői Szervezet
- ❖ Pedagógus Szakszervezet
- ❖ Roma Nemzetiségi Önkormányzat

2.8.2. Az iskola közösségeinek együttműködése

Főigazgatóság és a nevelőtestület:

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése a főigazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- ❖ a főigazgatóság ülései,
- ❖ az iskolavezetőség ülései,
- ❖ a különböző értekezletek,
- ❖ megbeszélések, stb.

A főigazgatóság az aktuális feladatokról szóban, hirdetőtáblán, e-mailben, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.

Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- ❖ az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
- ❖ az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetőség felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése:

Az iskolákban tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat, különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:

- ❖ a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
- ❖ iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
- ❖ iskolán kívüli továbbképzések,
- ❖ a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.

A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, a tanuló fejlődéséről és egyéni haladásáról az intézmény vezetője, a DÖK segítő, a szaktanárok és az osztályfőnökök tájékoztatják (szóban, írásban vagy online). A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola vezetéséhez, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A pedagógusok és a szülők kapcsolattartása és együttműködése:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az intézmény igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Fórumaik:

- ❖ Tanév eleji iskolai szintű szülői értekezlet (évindító szülői értekezlet)
Feladata: a szülők tájékoztatása a tanév rendjéről, a személyi és egyéb változásokról, az aktuális feladatokról és az új lehetőségekről.
- ❖ Egyéni megbeszélés
Feladata: a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.
- ❖ Telefonon történő tájékoztatás
Feladata: rendkívüli esetekben a szülő és a pedagógus kapcsolattartása.
- ❖ szükség és indokoltság esetén – a szülővel, illetve törvényes képviselővel történő előzetes egyeztetést követően – családlátogatás kezdeményezése, illetve az abban való közreműködés.
- ❖ Osztályszintű szülői értekezlet (évközi)
Feladata: a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása. A szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól,

lehetőségeiről; az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól; a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról, saját gyermekük tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról; a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az intézmény vezetősége felé.

❖ **Fogadó óra**

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

❖ **Nyílt tanítási nap**

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

❖ **Elektronikus (e-KRÉTA Iskolai Alaprendszer) vagy papír alapú írásbeli tájékoztató**

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival, magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai, osztály szintű programokról.

2.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

Intézményeinkben az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- ❖ osztályozó vizsga,
- ❖ pótló vizsga,
- ❖ javítóvizsga,
- ❖ különbözeti vizsga.

Az **osztályozó vizsga** a tanulmányok alatti vizsga egyik módja, amelynek célja a tanuló tudásszintjéről való tájékozódás, a tanulmányi követelmények teljesítésének minősítése osztályzattal. A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- ❖ az iskola főigazgatója/tagintézmény-igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- ❖ az iskola főigazgatója/tagintézmény-igazgatója engedélyezte, hogy egy-vagy több tantárgyból a tanuló a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesíthesse;
- ❖ a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

- ❖ a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák számának harminc százalékát meghaladja és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ❖ tanulmányait egyéni munkarend szerint folytatja.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt akadályozó esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, a pedagógusok augusztusban konzultációs lehetőséget biztosíthatnak. Javítóvizsga az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezhető.

Különbözeti vizsgát tehet a belépő tanuló iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatásának feltételeként. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározására a főigazgató/tagintézmény-igazgató egyedileg hoz határozatot a jelentkező tanuló ügyében. Különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- ❖ A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
- ❖ A vizsgák időpontját és helyét a főigazgató/tagintézmény-igazgató jelöli ki és a helyben szokásos módon-közzéteszi.
- ❖ A vizsga időpontjáról és helyszínéről a vizsgázó, illetve a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap.
- ❖ Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv és irodalom	x	x	
Magyar nyelv	x	x	
Irodalom	x	x	
Angol nyelv	x	x	
Matematika	x	x	
Etika / hit és erkölcsstan		x	
Környezetismeret	x	x	
Digitális kultúra		x	x
Ének-zene		x	x
Vizuális kultúra			x
Technika és tervezés			x
Testnevelés			x
Egészségnevelés		x	
Népismeret	x		
Rajz – és kézművesség			x
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	x	x	
Irodalom	x	x	
Angol nyelv	x	x	
Matematika	x	x	
Etika / hit és erkölcsstan	x	x	
Történelem	x	x	
Állampolgári ismeretek	x	x	
Természettudomány	x	x	
Fizika	x	x	
Kémia	x	x	
Biológia	x	x	
Földrajz	x	x	
Ének-zene		x	x
Hon- és népismeret	x	x	

Vizuális kultúra			x
Digitális kultúra		x	x
Technika és tervezés		x	
Egészségnevelés	x	x	
Népismeret	x		
Rajz – és kézművesség			x
Dráma és színház		x	
Testnevelés			x

2.10. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

- ❖ Iskoláink a kötelező beiskolázási körzetből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesznek.
- ❖ Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
- ❖ Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - ✓ a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - ✓ a szülő (gondviselő) személyi igazolványát;
 - ✓ a gyermek lakcímkártyáját;
 - ✓ az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - ✓ a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - ✓ szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
- ❖ A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - ✓ az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - ✓ az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
- ❖ Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola főigazgatója/tagintézmény-igazgatója dönt.
- ❖ Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, a főigazgató/tagintézmény-igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri a főigazgató-helyettesek/tagintézményigazgató-helyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
- ❖ Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

- ❖ Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

Jogorvoslati eljárás

A főigazgató/tagintézmény-igazgató által hozott döntés ellen a szülő jogorvoslati lehetőséggel élhet. A szülő jogszabálysértésre vagy érdeksérelemre hivatkozással nyújthat be kérelmet a kézhezvételtől számított 15 napon belül. Az eljárást megindító kérelmet a Miskolci Tankerületi Központ igazgatójának címezve, az elsőfokú döntést hozó intézménybe kell benyújtani. A benyújtott kérelmet a Tankerület a beérkezéstől számított 21 napon belül köteles elbírálni.

2.11. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne, de a szülő írásbeli kérelme alapján az igazgató határozatban engedélyezi az évfolyam megismétlését. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozóértekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

- ❖ Ha a tanuló a 2-8. tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez "elégtelen" osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet
- ❖ Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez "elégtelen" osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
- ❖ A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanuló a nevelőtestület jóváhagyása esetén osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
 - egy tanítási évben az adott tantárgy kötelező óraszámának 30 % - ánál hiányzott; (amennyiben a tanév során az éves kötelező óraszám nem éri el a tanterv által megállapított óraszámot, a megtartott órák 30 % - át kell figyelembe venni.)

2.12. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

A mindennapok során számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrásokkal, melyek súlyosan károsíthatják egészségünket. Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetünkben hirtelen kialakuló változások, melyek gyors lefolyásukkal jelentenek veszélyt az emberre.

Baleset, elsősegélynyújtás

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, amelyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítására vagy további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Balesetnek nevezzük a külső okból létrejövő, hirtelen bekövetkező egészségkárosodást. Az elsősegélynyújtás gyermekkorban történő oktatása a későbbi elfogadható tudás alapja lehet.

Az elsősegélynyújtás alapjai, célja

- ❖ Megmenteni a beteg életét.
- ❖ Megakadályozni a további károsodást.
- ❖ Elősegíteni a gyógyulást.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása:

- ❖ Alsó tagozatban a környezetismeret óra tananyagához szorosan kapcsolódva kerül elsajátíttatásra minden évfolyamon.
- ❖ Felső tagozatban 5. és 6. osztályokban: természettudomány, közösségi nevelés, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés tantárgyakban kerül feldolgozásra.
- ❖ 7. és 8. évfolyamokon: biológia, közösségi nevelés, testnevelés, vizuális kultúra, technika és tervezés óra anyagába építjük be.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja:

- ❖ pozitív attitűd kialakítása (amely nyitottá tesz környezetünk értékeire, azok tiszteletére és megvédésére ösztönöz);
- ❖ a testi, lelki, szociális egészség megbecsülésére, megőrzésére való nevelés, az egészséges életvezetésre való felkészítés;
- ❖ a tananyag elsajátítása után (életkoruknak és a tanult ismeretek gyakorlati technikák elsajátításával) bárhol, bármikor, bármilyen körülmények között tudjon szakszerű segítséget nyújtani a rászorulóknak;
- ❖ a sürgősségi szemlélet kialakítása, a baleset valamint a hirtelen bekövetkező egészségkárosodás alapszintű ellátásának elsajátítása;
- ❖ éles helyzetben saját kompetenciái ismeretében hatékonyan tudjon és merjen segíteni embertársainak a tanuló.

A bajba került társainknak nyújtott segítség elvárható emberi cselekedet. Az ehhez szükséges tudás elsajátítása mindenkinek lehetőséget ad a szakszerű alkalmazásra, ha arra van szükség. Adott szituációban a legfontosabb, hogy gyorsan és hatékonyan tudjunk segítséget adni.

Az elsősegélynyújtás témakörei alsó tagozatban

1. osztály

Vészhelyzetekben szakszerű segítséget nyújtó szakemberek megnevezése, feladatuk felsorolás. Segélykérő hívószámok megismerése.

Segélyhívó szám:

- ❖ A 112 számon a központi segélykérő vonalát érjük el.

Telefonon történő segítségkérés mozzanatainak megtanulása. Segélykérés szituációs játék megjelenítésével. Segítségnyújtáskor használatos eszközök megnevezése. Az elsősegélykészlet tartalmának megismerése. Balesetek otthon és az iskolában. Elsősegélynyújtás: horzsolás, rovarcsípések esetén. Rovarcsípés kezelésének lépései.

2. osztály

A kisebb sérülések, s ellátásuk módjai:

Az égési sérüléseket okozó tényezők megnevezése, égési fokozatok, tüneteik.

Kisebb fokú égési sérülés kezelése.

Horzsolásos sérülés kezelése.

Sebellátás menete enyhe vérzés esetén.

A lázmérés és a lázcsillapítás módjai. Dramatikus játékokon keresztül.

3. osztály

A leggyakoribb sérülések okai és következményei: ok - okozati összefüggések megfogalmazása.

Idegen test a szemben.

Orrvérzéses sérülés kezelése.

Dramatikus játék a segítségnyújtás eljátszására. Otthoni betegápolás követelményei, feltételei.

4. osztály

Harapásos sérülések tünetei. Kezelésének lépései. Szituációs játékkal.

A veszett állat ismertetőjegyei, elkerülésük. Tennivalók a szervezet általános lehűlése esetén. A lehűlés tünetei.

Az elsősegélynyújtás témakörei felső tagozatban

A legfontosabb témakörök beépülnek az évfolyamok tantárgyi követelményeibe.

Biológia

- ❖ rovarcsípések
- ❖ mozgásszervek sérülései (rándulás, ficam, törés)
- ❖ légúti akadály
- ❖ égés, fagyás
- ❖ artériás és ütőeres vérzés
- ❖ komplex újraélesztés

Kémia

- ❖ mérgezések
- ❖ vegyszer okozta sérülések
- ❖ savmarás
- ❖ égési sérülések
- ❖ forrázás
- ❖ szénmonoxid mérgezés

Fizika

- ❖ égési sérülések
- ❖ áramütés
- ❖ forrázás

Testnevelés

- ❖ magasból esés

Közösségi nevelés

- ❖ közlekedésbiztonság
- ❖ veszélyes gyógyszerek, mérgező növények
- ❖ eszméletlen ember ellátása
- ❖ újraélesztés

3. HELYI TANTERV

3.1. AZ ISKOLAI KÉPZÉS RENDJE, A VÁLASZTOTT KERETTANTERV

A Herman iskola többcélú intézmény, összetett iskola: általános iskola és alapfokú művészeti iskola. A különböző típusú iskolák feladataikat az egyes feladatoknak megfelelő külön tananyag - és követelményrendszer alkalmazásával valósítja meg. Pedagógiai feladatellátás tekintetében szervezetileg egységes. A székhelyintézménynek és a tagintézménynek közös szervezeti és működési szabályzata és pedagógiai programja van. Az alapfokú művészeti iskola saját pedagógiai program alapján működik.

Iskolánkban 2020. szeptember 01-től a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet mellékleteiben lévő kerettantervet alkalmazzuk.

A kerettantervek alapján készült helyi tantervek a pedagógiai program mellékletei. A helyi tantervünkben a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Az ötödik évfolyamon választható *Dráma és tánc*, illetve *Hon- és népismeret* tantárgyak közül a *Hon- és népismeret* tantárgyat tanítjuk. Az idegen nyelvi órákon tanítványaink az angol nyelvet tanulják. Kötelező tanórai foglalkozásnak minősülnek a fejlesztő foglalkozások, amennyiben a szakértői bizottság véleményében szerepelnek, illetve a gyógytestnevelés a szakorvosi diagnózis alapján.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott tantárgyak óraszámai a mérvadók.

A 2020/2021-es tanévtől az első és ötödik évfolyamon;

a 2021/2022-es tanévtől az 1., 2., 5., és 6. évfolyamon;

a 2022/2023 –as tanévtől az 1., 2., 3., 5., 6., 7. évfolyamokon;

a 2023/2024-es tanévtől az összes évfolyamon az alábbi táblázatban szereplő óraszámok alkalmazandók iskolánkban:

3.2. A HERMAN OTTÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA TANTÁRGYI STRUKTÚRÁJA ÉS HETI ÓRASZÁMAI

Kötelező és **szabadon tervezhető** óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+1	5+1
Angol nyelv	+1	+1	+1	2+1
Matematika	4	4	4	4
Képességfejlesztő sakk	+1	+1		
Etika/Hit és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Emelt szintű többletóra				
A tanulók maximális heti órászáma	24	24	24	25

Kötelező és **szabadon tervezhető** óraszámok az 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Angol nyelv	3+2	3+2	3+2	3+2
Matematika	4	4+0,5	3+1	3+1
Etika/Hit és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2+0,5		
Fizika			1	2
Kémia			1	2

Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Hon és népismeret	+1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Dráma és színház		+1		
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Kötelező óraszám	27	26	28	28
Emelt szintű többletóra	2	2	2	2
A tanulók maximális heti óraszám	30	30	32	32

A 2020/2021-es tanévtől megvalósult változások:

A székhelyintézményben az ötödik évfolyamtól kezdődően a NAT rendelkezéseinek megfelelő követelményekkel emelt szintű (tagozatos) oktatás folyik, ezért, az ezt választó tanulók óraszámát az emelt szintű többletórakkal (+2) megemelkedik. Alsó tagozaton az angol nyelv és a matematika (1.- 2. osztály: képességfejlesztő sakk óra) valamint a magyar nyelv és irodalom (3.-4. osztály) tantárgyak óraszámait módosították. A hon - és népismeret tantárgyat 5. osztályban, a dráma és színház tantárgyat 6. osztályban tanítjuk. A székhelyintézmény egyik jó gyakorlata a 6. osztályos erdei iskola, melyet folytatunk (0,5 óra 6. osztályban), emellett 0,5 órással emelkedett 6. osztályban a matematika órája is. A természettudomány tantárgyakat diszciplináris bontásban (heti 3-3 órában két évfolyamra vetítve) tanítjuk 7. és 8. osztályban a matematika és a magyar nyelv és irodalom tanórák órászámát emelkedett 1-1-gyel.

3.3. A BENEDEK ELEK TAGISKOLA TANTÁRGYI STRUKTÚRÁJA ÉS HETI ÓRASZÁMAI

Kötelező és **szabadon tervezhető** óraszámok az 1-4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1
Angol nyelv				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	4	4	4	4
Tánc-és mozgás	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Kötelező óraszám	22	22	22	23
A tanulók maximális heti órászáma	24	24	24	25

Kötelező és **szabadon tervezhető** óraszámok az 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4+1	3+1	3+1
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1

Ének-zene	2	1	1	1
Hon és népismeret	+1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Dráma és színház		+1		
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Kötelező óraszám	27	26	28	28
A tanulók maximális heti órászáma	28	28	30	30

A tagiskolában a szabadon tervezhető órák elsősorban a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyak órászámát növelik. A hon- és népismeret tantárgyat 5. évfolyamon, a dráma és színház tantárgyat 6. évfolyamon tanítjuk. A természettudomány tantárgyakat diszciplináris bontásban, a helyi tantervben meghatározott órászámok szerint tanítjuk.

3.4. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Tantárgy- és foglalkozásválasztás lehetőségei

A tanulók számára szüleik az alábbi tantárgyak, foglalkozások közül választhatnak:

A Helyi tanterv óratervi táblázata alapján kötelezően választandó etika és a hit- és erkölcstan tantárgyak.

A választás a különleges méltánylást igénylő esetektől eltekintve egy teljes tanévre érvényes.

A mindenkori tantárgyfelosztás alapján:

- ❖ szakkörök,
- ❖ tömegsport foglalkozások
- ❖ művészeti oktatás (klasszikus zene, társastánc, képzőművészet)

A pedagógusválasztás szabályai:

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

3.5. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskolák helyi tanterve alapján. Munkánk során csak az oktatási miniszter által hivatalosan tankönyvvé, taneszközzé nyilvánított könyveket, eszközöket használjuk.

Az iskola tankönyvválasztásának szempontjai:

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- ❖ NAT és kerettanterv kompatibilis legyen;
- ❖ a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- ❖ a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;
- ❖ a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül;
- ❖ a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.

Előnyben részesítjük azokat a taneszközöket:

- ❖ amelyek több éven keresztül használhatók;
- ❖ amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- ❖ amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- ❖ amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal (pl. veszélyes, időigényes kísérletekről készült filmek, animációk) 3D modellek, grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek, játékok stb. segítségével.
- ❖ amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja.

3.6. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTEDZÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Intézményeink a mindennapos testnevelést a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően, a tanulók életkori sajátosságainak, egészségi állapotának és az intézmények személyi, tárgyi feltételeinek figyelembevételével szervezik meg.

Az iskola minden évfolyamon biztosítja a mindennapos testnevelés keretében a heti öt testnevelésórát.

A testnevelésórák szervezése során kiemelt célunk a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása, az egészséges életmódra nevelés, a mozgás örömeinek meg tapasztalása, valamint a tanulók testi, motoros és szociális képességeinek fejlesztése.

A testnevelésórák tartalmának kialakításakor törekszünk a változatos, élményszerű és a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodó mozgásformák alkalmazására. A hagyományos sportági tartalmak mellett lehetőség szerint helyet kapnak a játékos, mozgásos, közösségépítő és szabadtéri tevékenységek is.

Székhelyintézmény

A székhelyintézményben a mindennapos testnevelés keretében kiemelt figyelmet fordítunk a változatos és élményszerű mozgásformák alkalmazására.

A korábban alkalmazott szivacskezilabda-oktatás helyett a testnevelés keretében heti egy órában olyan változatos mozgásos tevékenységeket szervezünk, amelyek a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodva támogatják a mozgáskoordinációt, az együttműködést, az ügyességet, a kreativitást és a közösségi kompetenciák fejlődését.

Ezen foglalkozások keretében – az adott évfolyam sajátosságaihoz és a személyi, tárgyi feltételekhez igazodva – megjelenhetnek különösen:

- ❖ játékos mozgásfejlesztő tevékenységek;
- ❖ néptánc és népi játékok;
- ❖ ügyességi és koordinációs játékok;
- ❖ mozgásos közösségi játékok;
- ❖ szabadtéri mozgásformák;
- ❖ ritmus- és mozgásgyakorlatok;
- ❖ különböző sportágak játékos, életkornak megfelelő alapozó elemei.

A foglalkozások célja, hogy a tanulók számára a rendszeres mozgás örömteli, változatos és sikerélményt nyújtó tevékenység legyen.

Benedek Elek Tagiskola

A Benedek Elek Tagiskolában az 1–4. évfolyamokon a mindennapos testnevelés keretében heti öt mozgásos foglalkozást biztosítunk. A testnevelésórák órarendbe építve, az osztályközösségek keretében valósulnak meg. A testnevelés keretében egy heti órában tánc- és mozgásos tevékenységeket alkalmazunk, amelyek az életkori sajátosságokhoz igazodó játékos mozgásfejlesztést szolgálnak.

Az 5–8. évfolyamokon a mindennapos testnevelést heti öt testnevelésóra keretében biztosítjuk.

A 7–8. évfolyamon a mindennapos testnevelés keretében heti egy testnevelésóra – a személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állása esetén – labdarúgás oktatására, illetve a labdarúgáshoz kapcsolódó sporttevékenységre fordítható. A

foglalkozások célja a labdarúgás alapvető mozgásformáinak, technikai és taktikai elemeinek elsajátítása, az állóképesség és koordináció fejlesztése, valamint az együttműködés és a sportszerű magatartás erősítése.

Egészségfejlesztés és gyógytestnevelés

A rendszeres testmozgás intézményi nevelésünk fontos része. Célunk, hogy a tanulóknál kialakuljon a mozgás iránti pozitív attitűd, a rendszeres testmozgás iránti igény, valamint az egészséges életmódhoz kapcsolódó tudatos magatartás.

Az intézmény a jogszabályban meghatározottak szerint biztosítja a gyógytestnevelés lehetőségét azoknak a tanulóknak, akik számára azt az iskolaorvos vagy más, jogszabályban meghatározott egészségügyi szakember szakvéleménye előírja.

A gyógytestnevelés célja különösen:

- ❖ a tanuló egészségi állapotának megfelelő mozgás biztosítása;
- ❖ a mozgásszervi és egyéb egészségi problémák megelőzése, illetve az állapotromlás mérséklése;
- ❖ az egészségi állapot javításának támogatása;
- ❖ a helyes mozgásminták kialakítása;
- ❖ az egészséges életmódra nevelés és a prevenció.

A testnevelés és a gyógytestnevelés szervezése során az intézmény figyelembe veszi a tanulók egyéni szükségleteit, egészségi állapotát és az orvosi előírásokat.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének (fizikai fittségének) mérését a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 81. §-ában foglaltak szerint, az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban végezzük.

A fizikai fittségi mérést az iskola testnevelés vagy mozgásnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi az országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához biztosított eszközök alkalmazásával.

A mérés célja a tanulók egészségének megőrzése, javítása és fenntartása, valamint fizikai fittségi állapotuk nyomon követése és fejlesztésük támogatása. A mérési eredményeket a jogszabályban meghatározottak szerint rögzítjük a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) rendszerében.

Az intézmény a mérési eredményeket tanévenként elemzi és értékeli, és az eredmények alapján – szükség szerint – meghatározza a tanulók fizikai fittségi szintjének további fejlesztését szolgáló pedagógiai intézkedéseket.

NETFIT tesztek

- ❖ Testösszetétel és tápláltság
- ❖ Aerob fittség (állóképesség): ingafutás teszt
- ❖ Vázizomzat fittség mérései:
 - ✓ hasizomerő-állóképesség (ütemezett hasizom teszt)
 - ✓ a törzsfeszítő izomzat ereje (törzsemelés teszt)
 - ✓ a felsőtest izomereje, erő-állóképesség (ütemezett fekvőtámasz teszt)
 - ✓ a kéz szorítóerejének mérése
 - ✓ a láb robbanékony ereje (helyből távolugrás)
- ❖ Hajlékonysági teszt

A tesztrendszer alkalmas a pozitív megerősítésre és a személyre szabott visszacsatolásra. Segítségével a testnevelésben dolgozó pedagógusok könnyen és egyszerűen tájékoztatni tudják a gyerekeket és szüleiket a tanulók aktivitási és fitességi szintjéről-állapotáról.

A lefolytatott fizikai fitsségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus – a mérésben érintett tanulónként – rögzíti és feltölti a mindenkor tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszerbe, amelyet az automatikusan kiértékel. A tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást. A NETFIT program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik, és a köznevelés szereplői körében.

3.7. SAKKPALOTA PROGRAM

A székhelyintézményben a 2017/2018-as tanévtől vezettük be a képességfejlesztő sakk órát első osztályban felmenő rendszerben.

Alapelvek, célok és feladatok:

Korunk, a digitális társadalom olyan mértékű ingertömeg-, adatfeldolgozást tesz szükségessé az emberek számára, hogy bizonyos ezzel kapcsolatos, rendszerezési képességek, kompetenciák elsajátítása létszükségletté vált. Ezen képességek megléte az ismeretszerzés mellett a sikeres tanítási-tanulási folyamatban is elengedhetetlen. A sakk a maga szimbólumrendszerével, a vizuális információk alapján, a digitális térhez hasonlóan korlátozott kódokból történő tájékozódásra, információszerzésre épülő rendszerével, párhuzamos gondolati síkon, a problémák több nézőpontból való megvizsgálásával (minimum a saját és az ellenfél szempontjából) válik kivételes oktatási eszközzé a digitális korba beleszületett gyermekek számára. Egyben a holisztikus, vizuális információkra épülő gondolkodás térnyerésével háttérbeszoruló logikai-elemző gondolkodást is készségszinten képes fejleszteni. A Sakk, mint oktatási eszköz kerettanterve a megújult nevelésközpontú iskola, s ezen belül egy kompetencia

alapú nevelési-oktatási folyamat része, amely biztosítja a sakkozás intézményesen szervezett tanítását-tanulását. A sakk, az egyik leghatékonyabb képességfejlesztő eszköz, amelynek segítségével a gyerekeket az óvodáskor végén, iskolás kor elején be lehet vezetni a tudatos ismeretsajátítás világába. A sakkozás alapvető kognitív lelki folyamatokat és funkciókat működtetve, jótékonyan hat az értelmi képességek, mindenekelőtt a megértést és a problémamegoldást biztosító gondolkodás fejlődésére. Azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni a sakkozás nevelő-fejlesztő erejét, személyiségformáló hatását sem. A sakkjáték tanulásának-gyakorlásának kedvező hatása a gyermekek egész intellektuális fejlődésére tudományosan is kimutatott. A sakk haszna a közoktatásban elsősorban abban rejlik, hogy előmozdítja a különböző műveltségi területek elsajátítását, képessé tesz az elavult információk elvetésére, és az új információk beépítésére, vagyis egészében a jövőre készít elő. Sakkozás közben a gyerekek egy sor már tárolt információt mozgósítanak és kombinálnak össze, miközben idegrendszerükben a sejtek közti kapcsolatok száma sokszorozódik. Ezeket a kapcsolatokat fogják felhasználni mindenfajta tanulása során. A sakk a maga vizuális szimbólumrendszerével az egész tanulási folyamat kialakulására komoly kihatással van. A Sakk, mint oktatási eszköz projekt bevezetésének elsődleges célja a személyiségfejlesztés, a tehetséggondozás, a kritikai gondolkodás fejlesztése intézményi keretek között.

További célok:

- ❖ a sakk táblajáték alapismeretek nyújtása,
- ❖ a logikus, kritikai gondolkodás képességének kialakítása,
- ❖ önálló döntéshozás kialakítása,
- ❖ összefüggések, globális folyamatok felismerése,
- ❖ önálló tapasztalatgyűjtés, adatfeldolgozás gyakorlatának kialakítása,
- ❖ gyakorlatias szemlélet kialakítása,
- ❖ kreativitás növelése,
- ❖ viselkedés zavaros tanulók megsegítése az oktatásba való beilleszkedésben,
- ❖ memóriafejlesztés.

A sakk egy, a tanuló személyiségét komplexen fejlesztő stratégiai táblajáték. A sakk szabályainak tanulása közben a gyermeknek bővül:

- ❖ emlékezete,
- ❖ szókincse,
- ❖ megkülönbözteti a bábukat és nevet rendel melléjük,
- ❖ megismeri tulajdonságaikat: melyik hogyan léphet, hogyan üthet,
- ❖ megtanul síkban tájékozódni,
- ❖ megismeri a mátrixot: a sor és oszlop fogalmát,
- ❖ egyeztetni a bábuk helyét és értékét,
- ❖ a táblán történő tájékozódáshoz számokat és betűket rendel egymáshoz,
- ❖ elsajátítja a játékszabály rendszerét.

A kompetenciafejlesztést az alsó tagozaton a tanító, a sakkoktató az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal valósítja meg. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Óraszámok:

Helyi tanterv ajánlásunknak Polgár Judit Sakkpalota képességfejlesztő saktankönyv teljes mértékben megfelel. A kerettanterv által meghatározott témaköröket integráltan tanítja. Az előírásoknak megfelelően a cselekvő tapasztalatszerzés áll a módszertan középpontjában. A sakkozás, alapvető kognitív lelki folyamatokat és funkciókat működtetve, játékon keresztül az értelmi képességek, mindenekelőtt a megértést és a problémamegoldást biztosító gondolkodás fejlődésére. A kerettanterv ajánlott óraszámát heti 1 óra a tanítási-tanulási folyamatba építve. A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben 1. majd 2. osztályban heti 1-1 órát tartunk, azután 3. és 4. osztályban szakkör formájában folytatódik az oktatás.

A tanulók értékelése:

Az értékelés során célszerű a szöveges értékelést alkalmazni, mivel a kompetenciafejlesztés során elsősorban nem csupán az ismeretek hiányát vagy meglétét vizsgáljuk, hanem a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, előrehaladását. A tanuló értékelésének szempontjai: fogalmak ismerete, készségek, attitűdök.

Az ellenőrzés területei, formái:

A tanulók – tanító által történő – megfigyelése önálló tevékenységben vagy csoportmunkában/páros munkában való részvétel során. A fejlődési folyamat követése során végzett elemzések informálnak

- ❖ a tanulók egyéni haladásáról (tanulási mód, tempó, egyéni nehézségek, különleges érdeklődés, egyéni teljesítmény stb.);
- ❖ a fogalomépítés aktuális szintjéről.

A diagnosztikus mérések segítik annak megállapítását, hogy az „indulási” és várható „érkezési” szint között meghúzott fejlesztési folyamat ívének mely pontján észlelhető hiány, töréspont. Ezek differenciált okainak kutatása teszi lehetővé a „formáló-segítő” értékelés megfogalmazását. Az időszakos, diagnosztikus mérések megtervezése mindig a tanító feladata, aki pontosan tudja, milyen célokat tűzött ki az adott időszakban, és mit, milyen konkrétsági szinten és milyen mélységben tudtak feldolgozni. A szummatív mérések is hozzájárulnak ahhoz, hogy pontos képet alkossunk a tanulók tudásáról, képességeik fejlődéséről. Ezek a mérések azonban semmiképpen nem fontosabbak és nem adnak hitelesebb információkat a gyerekek

felkészültségéről, mint a velük folyamatosan együtt dolgozó pedagógus megfigyelései. Az 1. és 2. évfolyamon semelyik formában nem javasolható a teljes tanórát kitöltő mérés. A tanulási folyamaton belül a tanulók értékelésével az egyén fejlettségét, aktuális tudását viszonyítjuk a saját képesség szerint elérhető legmagasabb szinthez, valamint a fejlesztés, tanulás során várható eredményhez. A tantervben az egyes évfolyamok végén a fejlődés várható eredményeinek meghatározását irányelveknek kell tekinteni. Azt, hogy az adott területen mennyire biztatóak az aktuális helyzet és a fejlődés jelei, a pedagógusnak kell megítélnie. Vannak olyan területek, amelyekben viszonylag egyszerűen, teszteléssel megállapíthatók a teljesítmények. Ezeken a területeken is óvatosan kell kezelni a megfogalmazott irányelveket, hiszen pl. a számolni legjobban tudó ember is követ el számolási hibát, az egyébként jó problémamegoldó ember is félreérthet egy-egy olvasott vagy hallott szöveget. Ezért – bár mérésekkel sok területen megbízható információkat szerezhetünk növendékeink tudásáról, felkészültségéről, képességeinek fejlettségéről – kellő mértékben kell támaszkodnunk a folyamatos megfigyelés során gyűjtött tapasztalatokra. Az év végi értékelés egyrészt a szummatív mérési eredményekre, másrészt a tanító folyamatos megfigyelései során szerzett összképre épül. A fejlesztendő attitűd az kompetenciafejlesztésen belül a tanuló önmagához és az őt körülvevő világhoz való, különösen a társakhoz való viszonyt jelenti. Akkor sikeres a fejlesztés, ha a tanuló szubjektív értékelése önmagával és társas (formális és informális) kapcsolataival szemben átfedésben van a külső szemlélők értékelésével. A rendszeres visszajelzés a tanulónak a pedagógus és társai által a tanév során elengedhetetlen. A visszajelzések gyűjtése és dokumentálása portfóliószerűen történhet, ugyanígy a tanuló reakcióinak és elhatározásainak rögzítése, segíti az értékelést. A *megfelelt* szint többnyire az elsajátított ismertek alkalmazását jelenti, amikor a tanulók segítségével képesek az ismerteket az adott helyzetben történő alkalmazására. A *kiválóan megfelelt* szint azokat a megalapozott átlagismerteket feltételezi, amelyek birtokában a tanuló önállóan képes azokat adott helyzetben, problémamegoldás során alkalmazni. Sokat segíthet, ha a tanári értékelés mellett lehetőséget adunk a folyamatos önértékelésre is. 1. osztályban az önértékelés szóban történhet, majd fokozatosan bevezetve 2. osztálytól írásban is. Minden témakör előtt a csoporttal közösen kitölthetünk egy önértékelő táblázatot, vagy megkérhetjük a diákokat, hogy egyénileg töltsék ki azt.

A tankönyvek kiválasztásának elvei:

Cél annak a pedagógiai-tanulói munkának a hathatós segítése, amelyben az alsó tagozaton a tanítóé a tervező, irányító, segítő és ellenőrző szerep, de amelyben a gyerekek életében és tudásában kell végbemennie a fejlődésnek, pozitív változásnak, kitermelődnie a jól használható, gazdag tartalmú fogalomrendszernek.

Segít abban is, hogy gazdag tapasztalati bázist kínál a fogalmak építéséhez, fogalmi rendszer formálásához, alkalmazható tudás megszerzéséhez alkalmas problémahelyzetek teremtetésével, tevékenységek leírásával. A módszertani kultúra gazdagítása is a tankönyvcsalád céljaihoz tartozik. Fontos cél, hogy a sakkal való foglalkozást minden kisgyerek számára érdekessé, érthetővé, sokszor izgalmassá és örömszerzővé tegyünk.

Kiemelt feladatok:

- ❖ A fejlesztés-központúság megvalósítása két fő területen: a tanulók komplex fejlesztése; valamint a sakk tartalmak fokozatos felépítése, mélyítése, bővítése terén. Ez a szemlélet megkívánja, és a felépítés lehetővé teszi a tanulók differenciált foglalkoztatását, az egyéni bánásmód megvalósítását is.
- ❖ Az esélyegyenlőtlenség csökkentése, a különböző adottságú, képességű tanulók tanulási-fejlődési esélyeinek, tehetségük kibontakoztatásának változatos módszerekkel történő megvalósítása.
- ❖ Olyan módszertani ajánlások, tevékenységi formák (pl. páros és csoportmunka, kooperatív tanulási eljárások) megjelenítése, ajánlása, amelyek a feldolgozást érdekesebbé és ezáltal eredményesebbé tehetik.

3.8. ROBOTPROGRAMOZÁS LEGO-VAL

Az oktatás megújításának és a 21. századi kompetenciák fejlesztésének egyik fontos eszköze intézményünkben a LEGO Education oktatási célú eszközeinek és módszereinek alkalmazása. A játékos, tevékenységközpontú és élményszerű tanulási környezet lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók cselekvésen, tapasztalatszerzésen, problémamegoldáson és együttműködésen keresztül sajátítsanak el és alkalmazzanak ismereteket.

A LEGO elemekkel és robotikai eszközökkel végzett tevékenységek fejlesztik a tanulók kreativitását, logikus és algoritmikus gondolkodását, problémamegoldó képességét, kitartását, türelmét és finommotorikus készségeit. A közös tervezés és építés során fejlődik a kommunikáció, az együttműködés, a feladatmegosztás és a szociális kompetencia, valamint erősödik a tanulók önállósága és felelősségvállalása.

A LEGO Education eszközök – többek között a LEGO Education SPIKE Prime, WeDo és EV3 készletek – alkalmazásával a tanulók életkoruknak megfelelő szinten ismerkednek meg a robotika, a programozás és az algoritmikus gondolkodás alapjaival. Működőképes modelleket terveznek, építenek és programoznak, miközben lehetőségük nyílik a tanult ismeretek gyakorlati alkalmazására, a problémák többféle megoldásának keresésére és saját ötleteik megvalósítására.

A LEGO-alapú módszertan intézményünk pedagógiai gyakorlatának szerves része. A 2025/2026-os tanévtől a módszertan alkalmazása az alsó tagozaton elsősorban a matematika, valamint a magyar nyelv és irodalom, a felső tagozaton pedig a magyar nyelv és irodalom, valamint a történelem tantárgyak oktatásához kapcsolódik.

Az alsó tagozaton a LEGO Matek és a LEGO Story módszertan alkalmazása támogatja a tananyag feldolgozását, gyakorlását és elmélyítését. A módszertani elemek az érintett tantárgyak tanmeneteiben is megjelennek. A LEGO Matek alkalmazása során kiemelt szerepet kap a matematikai gondolkodás, a problémamegoldás, a logikai összefüggések felismerése, a mérés, a térbeli tájékozódás és a matematikai modellezés fejlesztése.

A LEGO Story módszertan a magyar nyelv és irodalom tanítását támogatja a történetalkotás, a szövegértés, a szóbeli és írásbeli kommunikáció, a szókincsfejlesztés, a kreativitás és a képzelet fejlesztésén keresztül. A tanulók saját történeteket alkothatnak, azokat LEGO elemek segítségével megjeleníthetik, bemutathatják és társaikkal együtt továbbfejleszthetik.

A felső tagozaton a LEGO-alapú módszertani elemek a magyar nyelv és irodalom, valamint a történelem tanításában is alkalmazhatók. A tevékenységek során a tanulók a tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódóan modelleket készíthetnek, történelmi eseményeket, helyzeteket és összefüggéseket jeleníthetnek meg, illetve a tananyaghoz kapcsolódó problémákat, feladatokat dolgozhatnak fel. A módszertan támogatja a szövegértést, a lényegkiemelést, a történetalkotást, a kommunikációt, az összefüggések felismerését és a kreatív gondolkodást.

A LEGO-alapú tevékenységek több tantárgy és műveltségi terület tanulási folyamataihoz is kapcsolódhatnak. Alkalmazásuk lehetőséget teremt a tantárgyak közötti kapcsolatok erősítésére, a komplex és projektalapú tanulási helyzetek kialakítására, valamint a tapasztalati és tevékenységközpontú tanulás megvalósítására.

Intézményünkben a LEGO-val és robotikával kapcsolatos tevékenységek tanórai, szakköri, projekt- és egyéb pedagógiai foglalkozások keretében, az adott tanévben rendelkezésre álló személyi, tárgyi és szervezési feltételekhez igazodva valósulhatnak meg. A foglalkozások alsó és felső tagozaton egyaránt szervezhetők.

A robotika iránt érdeklődő tanulók számára lehetőség nyílhat különböző robotikai, programozási és LEGO-alapú szakmai programokban, bemutatókon, rendezvényeken és versenyeken való részvételre. Az intézmény a tanulók érdeklődéséhez, életkorához és felkészültségéhez, valamint az adott tanév lehetőségeihez igazodva dönt a részvételről. Amennyiben a feltételek adottak, a tanulók felkészülhetnek és részt vehetnek például a FIRST LEGO League (FLL) versenysorozatban, illetve más hazai vagy nemzetközi robotikai és programozási versenyeken.

A robotika és a LEGO-alapú pedagógiai tevékenységek célja nem kizárólag a versenyfelkészítés, hanem a tanulók széles körének bevonása, a kreatív és problémamegoldó gondolkodás, az együttműködés, a digitális kompetencia, a kommunikáció és a tanulási motiváció fejlesztése.

Az intézmény a LEGO-alapú pedagógiai módszerek alkalmazását és továbbfejlesztését a rendelkezésre álló eszközök, a pedagógusok szakmai felkészültsége, a tanulói igények és az aktuális pedagógiai lehetőségek figyelembevételével végzi.

3.9. BOLDOGSÁGÓRA PROGRAM

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játékai, valamint gyakorlatai, fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermekünk így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttiséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.”- mondja Professzor Dr. Bagdy Emőke, a Boldogságóra program fővédnöke.

A székhelyintézmény 2018. júniusában pályázott a Boldog Iskola címre, így 2018. szeptemberétől viselhetjük a Boldog Iskola címet, amit azóta minden évben sikeresen megújítunk. A testi és szellemi nevelésen felül igyekszünk a lelki dolgokra is nagy hangsúlyt fektetni, bízva abban, hogy ezáltal még kiegyensúlyozottabb, életvidámabb, gyermekeket nevelhetünk, boldogabb osztályokat, közösségeket, iskolát teremthetünk. A program által ajánlott témákat havi egy alkalommal (közösségi nevelés vagy napközi keretében) dolgozzuk fel az életkori sajátosságokat figyelembe véve. A boldogságórán készített fényképeket pedig feltöltjük a Boldogságóra csapatának oldalára és iskolánk honlapjára.

3.10. APRÓ LÉPÉSEK PROGRAM (Tagiskola)

*Engem ne emeljen a magasba senki,
ha nem tud addig tartani,
míg tényleg megnövök.
Guggoljon ide mellém,
ki nem csak hallani,
de érteni akar,
hogy közel legyen a szívdobogásunk.*
/Birtalan Ferenc/

A hosszú éves tapasztalatok alapján elmondhatjuk, hogy a gyermekeket nevelő családok sokszor nem képesek megadni azt az értékrendszert tanulóinknak, ami a sikeres társadalmi beilleszkedéshez és a megfelelő egzisztencia megteremtéséhez szükséges. Úgy látjuk, hogy a családokban sincs meg a rendszeresség, céltudatosság: nincsenek céljaik, nem terveznek előre, nem látják a befektetett energiának a hosszútávú eredményeit. Ebből egyértelműen következik az, hogy mivel a szülőknek ezen kompetenciái hiányosak, gyermekeiknek sem képesek átadni a megfelelő életvezetési gyakorlatot. A feltárt hiányosságokat -az oktatás eredményesebbé tételéhez- ezen program révén szeretnénk pótolni.

A fenti kitűzések elérése érdekében, életkori sajátosságait figyelembe véve hosszú, -közép, -rövidtávú célokat tűznek ki maguk elé, melyek eléréséhez eszközként a pozitív megerősítést és motivációt használjuk. A céltételezések megfogalmazásában a pedagógusok ismerik a tanulók élethelyzetét, személyiségét, képességeit és ezekből kiindulva rávezetik őket az elérhető és megvalósítható út követésére. A program fontos részének tekintjük, hogy a zömében halmozottan hátrányos helyzetű diákjaink megtapasztalják, hogy a befektetett energia megtérül. Ehhez nekünk minden eredményt, „apró lépést” értékelnünk kell az ő értékrendszerükhöz igazodva. Fő motiváló eszközünknek a pozitív példát tartjuk. Ablakot kell nyitnunk a világra, hiszen sokan leredukált szociális környezetben élnek. Ezen ablakokban a célkitűzéseket és feladatokat korosztályoknak megfelelően helyezzük el. Minden évfolyam bekapcsolódik a programba a 2020/21-es tanévben, de az 1. és 5. évfolyamra fókuszálunk, s felmenő rendszerben bővül az érintettek köre.

3.10.1. A megvalósítás szakaszai

A program megvalósításának szakaszai

	Szakasz	Cél	Eszköz, módszer		Ütemezés	
			<i>Alsó</i>	<i>Felső</i>	<i>Alsó</i>	<i>Felső</i>
1.	Hosszútávú célmeghatározás	Reális jövőkép megfogalmazása, eléréséhez vezető lépések meghatározása.	jövőkép rajz, irányított beszélgetés	fogalmazás, filmvetítés, példaképkeresés, pályaorientáció, Regina Alapítvány programjai	éveleje, folyamatosan a közép,-és hosszútávú célok megbeszélésénél	éveleje, folyamatosan a közép,-és hosszútávú célok megbeszélésénél
2.	Középtávú célmeghatározás	A megfogalmazott jövőkép elérését támogató tevékenységek meghatározása, teljesítése.	egyéni fejlesztés, pozitív megerősítés, jutalmazás, dicséret, Joker kártya, minőségi szabadidő	útravaló, Joker kártya, tanulmányi versenyek, célirányos foglalkozások, /pl. Regina Alapítvány/ minőségi szabadidő	havonta	havonta
3.	Rövidtávú célmeghatározás	Olyan cél meghatározása, ami rövid időn belül megtérül, kézzelfogható eredménye van.	támogató beszélgetés, szituációs játék, folyamatos reflexió a tanuló felé	rávezető és támogató beszélgetés, szituációs játék, folyamatos reflexió a tanuló felé	hetente	hetente (közösségi nevelés)

3.10.2. A program értékelésének irányelvei

Az értékelés kapcsán fontosnak tartjuk mind az egyéni, mind a csoportos (osztályszintű) értékelést, fókuszálva arra, hogy az egyéni eredmények összeadódva a közösségi fejlődést erősítik. Az egyén apró eredménye erősíti a közösséget és a közösség támogatja az egyéni célok elérését.

3.10.3. Megvalósítási javaslatok

- ❖ **„Kapcsolódj a jóhoz!”**: minden egyes javulás, apró lépés a jobbá válás útján, egy az osztályban elfogadott jutalomhoz vezet. Minden gyermek egyénileg gyűjti ezeket (rövidtávú célok), majd havonta egyesítjük az egyének által összegyűjtött jutalmakat. Ezeket a havonta elért eredményeket össze tudjuk hasonlítani az előző időszak eredményeivel. Ennek megvalósítását a pedagógus személyiségére, eszköztárára bízunk. Pl.gémkapcsokat gyűjtenek a gyerekek egyénileg és a mért időszak végén az összes gémkapcsot összekapcsolják, lemérik, és a lánc hossza alapján megbeszélnek a fejlődést vagy az esetleges visszaesést és ezek okait.
- ❖ **Joker kártya**: a nevelőtestület javaslatára minden osztályban 2 kártyát osztunk ki. Jó magatartás, szorgalom jutalmául, valamint az önmagukhoz képest a legtöbbet fejlődő diákok részére. Minden hónap végén az iskola közössége előtt kerülnek kihirdetésre, valamint a honlapunkra, Facebook oldalunkra és az iskola bejáratához is kikerülnek ezen diákok nevei és fényképei.

3.10.4. Eszköztár, ajánlások

- ❖ hétkezdo és hétzáró beszélgető kör
- ❖ havi mottó megfogalmazása a tantestület előzetes megbeszélése alapján
- ❖ pl.szeptember- „a tankönyvek, felszerelések hónapja”; december- „szeretet, család”
- ❖ varázsszavak
- ❖ pozitív gondolatok
- ❖ napi jutalmazás, értékelés
- ❖ gondolatébresztő beszélgetések
- ❖ órakezdő pozitív megerősítés
- ❖ tanári példamutatás
- ❖ „amivé válni szeretnék”- jövőképrajzok szem előtt tartása
- ❖ filmnézés
- ❖ mesehallgatás
- ❖ továbbtanulást támogató programok szervezése
- ❖ lehetőségek szerint, az erre alkalmas tantárgyaknál a jó megoldások kiemelése
- ❖ a sport, mint közösségfejlesztő, személyiségépítő (akaraterő, kitartás, küzdőszellem) tevékenység
- ❖ közös játékkal a szociális kompetencia fejlesztése (pl.társas,-népijáték)
- ❖ a rövidtávú célok eléréséhez az egyik legjobban adoptálható fejlesztési területek a művészetek (pl.kézművesség), hiszen itt rögtön kézzelfogható sikerhez juthatnak a gyerekek
- ❖ minőségi időeltöltésre javaslattevés

3.10.5. „JÓ CSELEKEDETÉRT – ÉLMÉNYT!” MOTIVÁCIÓS RENDSZER (Tagiskola)

A program egy pozitív megerősítésen alapuló ösztönzőrendszer. Célja a tanulók szabálykövető magatartásának, órai munkájának és a közösségi felelősségvállalásának a fejlesztése.

Működési szabályok

- ❖ **A tallergyűjtés alapja:** A diákok a szabályok betartásával virtuális pontokat (tallérokat) gyűjtenek. A heti tallérkeret az osztálylétszám és a heti óraszám alapján adódik össze.
- ❖ **Egyéni értékelés:** A pedagógusok heti értékelőlapon követik a diákok munkáját. Ha egy tanuló megszegi a közösen elfogadott szabályokat, vagy hiányzik az óráról, az adott heti tallérokból nem részesülhet.
- ❖ **Közösségi felelősség:** Ha az osztályterem rendezetlen vagy szemetes, a mulasztás miatt az osztály közös pontjaiból 10–50 tallér közötti levonás jár.
- ❖ **Adminisztráció:** A szaktanárok a hét végén átadják az értékelőlapokat az osztályfőnököknek. Ő osztja szét a tallérokat a jogosult diákok között, és vezeti az egyéni nyilvántartást.
- ❖ **Jutalom:** Az összegyűjtött tallérokat a tanulók különböző élményalapú programokra vagy kedvezményekre válthatják be.

Elvárt magatartási szabályok

A szabályokat a tantermekben jól látható helyen függesztjük ki, és a diákok aláírásukkal fogadják el azokat:

- ❖ **Pontosság:** Időben megérkezem a tanítási órákra.
- ❖ **Felkészültség:** A felszerelésemet az óra kezdetére előkészítem.
- ❖ **Aktív munka:** A tanítási órákon fegyelmezetten és becsületesen dolgozom.
- ❖ **Fegyelem:** A helyemet csak a pedagógus engedélyével vagy kérésére hagyom el.
- ❖ **Közös munka:** Órai magatartással, hangoskodással nem zavarom a munkát.
- ❖ **Békés iskolai légkör:** Elutasítom az erőszakot, nem verekedem.

3.11. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK RENDJE

3.11.1. Az ismeretek számonkérésének rendje

Az iskolák a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekintik a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek és a szakértői javaslatok figyelembevételének megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A magyar nyelv, irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a minimum követelmények teljesítéséről írásbeli dolgozatban adnak számot tudásukról.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- ❖ a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban és digitális formában is ellenőrizhetik;
- ❖ az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest. Szükség szerint módosítjuk a jutalmazások, elmarasztalások rendjével kapcsolatos értékeléseket, melyek megoldására tanulói/szülői fórumokon is fogadunk el javaslatokat.

Az iskolai beszámoltatások formái:

- ❖ egyéni beszámoló,
- ❖ röpdolgozat,
- ❖ szóbeli felelet
- ❖ projekt munka,
- ❖ témazáró,
- ❖ év eleji felmérés,
- ❖ évközi felmérés,
- ❖ bemeneti mérés: a székhelyintézményben szövegértésből, nyelvtanból, matematikából, valamint az angol nyelvi tagozaton angol nyelvből; a Benedek Elek Tagiskolában szövegértésből, tollbamondásból, valamint az angol nyelvi tagozaton angol nyelvből történik.
- ❖ félévi felmérés,
- ❖ év végi felmérés,
- ❖ kimeneti mérés: szövegértés, székhelyintézményben nyelvtani feladatlap, a Benedek Elek Tagiskolában tollbamondás, matematika, angol nyelv (tagozat)
- ❖ Országos mérések: az országos mérési rendszer keretében, a mindenkor hatályos jogszabályokban és az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott évfolyamokon, tantárgyakból, kompetenciaterületeken és tartalommal megvalósuló mérések.
- ❖ DIFER mérés.

Az iskolai írásbeli beszámoltatás rendje:

- ❖ Egyéni beszámoló, röpdolgozat a napi tananyagból előzetes bejelentés nélkül írátható.
- ❖ Részegység lezárásakor évközi felmérés írátható.

- ❖ Egy - egy tananyag egység lezárásakor, összefoglalást követően témazárót írnak a tanulók.
- ❖ Lehetőleg minden tanuló minden témazárót írjon meg.
- ❖ A tanuló kérésére indokolt esetben megismételhető a témazáró. Mind a két dolgozat osztályzata bekerül a naplóba.
- ❖ A témazárók, az év eleji, félévi, év végi felmérések időpontját - az írást megelőzően egy héttel előre jelezzük a tanulók felé.
- ❖ Az év eleji, félévi, év végi felméréseket, a témazárókat ismétlés, rendszerezés előzi meg.
- ❖ A bemeneti és kimeneti mérések értékelése százalékosan kerül értékelésre, melyet az elektronikus naplóban rögzítünk.
- ❖ A tanulóknak lehetőségük van a napi házi feladataikat a napköziben elvégezni.

A normál tantervű osztályok esetében:

- ❖ A Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer (DIFER) segítségével a tanév elején felmérjük az első évfolyamos tanulókat és meghatározzuk azok körét, akik esetében - az óvodai jelzések, vagy a tanév kezdete óta szerzett tapasztalatok alapján - a tanító indokoltnak látja alapkészségeiknek a DIFER-méréssel való alapos felmérését. A vizsgálatot az érintett tanulókkal az őszi folyamán végezzük el. A mérési adatokat a rendszer részét képező szoftver segítségével kiértékeljük, majd az eredmények alapján meghatározzuk a tanulók egyéni fejlesztési irányait.
- ❖ 2.-4. évfolyamon részképesség méréssel térképezzük fel a tanulók egyéni készség szintjét illetve hiányosságait. A kapott eredmények alapján kerül megtervezése az éves fejlesztő munkánk.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai:

- ❖ Az 1-4. évfolyamon napi egy témazáró vagy felmérő írátható.
- ❖ 5-8. évfolyamon napi két témazáró vagy felmérő írátható.
- ❖ Témazáró vagy felmérő írása nem zárja ki az írásbeli egyéni beszámoló, röpdolgozat lehetőségét.
- ❖ Hosszabb betegséget követő héten a tanuló kérheti az írásbeli beszámoltatás alóli felmentését.
- ❖ A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság vizsgálat alapján tett javaslatára a tanulót mentesíthetjük az írásbeli számonkérések alól. Ezeknek a tanulóknak szóban kell beszámolniuk.

Az írásbeli beszámoltatás szerepe a tanulók tudásának értékelésében:

- ❖ Az év eleji felmérés, a bemeneti mérés célja a diagnosztizálás. Feladata feltárni, hogy a tanulók milyen előzetes ismeretekkel, készségekkel, képességekkel rendelkeznek. Eredményeként határozzuk meg a következő pedagógiai cél eléréséhez szükséges differenciálás mértékét. Lehetővé teszi a pontos tervezést.
- ❖ Az egyéni beszámolók, az évközi felmérések, a félévi felmérések formatív funkcióval bírnak. A tanulás folyamatában való előrehaladásról ad információkat. Felhívja a figyelmet a továbbiakban szükséges egyéni korrekciókra, fejlesztésre.

- ❖ A témazárók, év végi felmérések és a kimeneti mérések szummatívák. A tanítás - tanulás eredményességét, hatékonyságát tükrözik.
- ❖ A munkaközösségek megegyeznek a témazárók százalékos értékelésében.

Külső értékelés

- ❖ Tanulmányi, művészeti és sporttevékenységeken nyújtott teljesítmény.
- ❖ Továbbtanulás, beiskolázás sikeressége.

Intézkedések tanszerhiány esetén

tantárgy	esemény	intézkedés	szankció
humán tárgyak reál tárgyak	tanszerhiány	Minden tanszerhiányt az elektronikus naplóban rögzíteni kell.	A szorgalom értékelésénél figyelembe kell venni.
testnevelés	felszerelés hiány	Minden felszerelési hiányt az elektronikus naplóban rögzíteni kell.	Az órai munkáért nem elfogadható értékelést kap a tanuló. A szorgalom értékelésénél figyelembe kell venni.
vizuális kultúra	felszerelési hiány	Minden felszerelési hiányt az elektronikus naplóban rögzíteni kell.	Az órai munkáért nem elfogadható értékelést kap a tanuló. A szorgalom értékelésénél figyelembe kell venni.

3.11.2. Az ismeretek értékelése

A tanulók értékelésének célja, hogy támogassa a tanulási folyamatot, segítse a tanulók fejlődésének nyomon követését, visszajelzést adjon a tanuló, a pedagógus és a szülő számára, valamint alapot biztosítson a szükséges pedagógiai fejlesztések és támogatások megtervezéséhez.

Az értékelés során figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, egyéni képességeit, fejlődési ütemét, előzetes tudását, valamint a tantervi követelmények teljesítését. Törekszünk arra, hogy az értékelés rendszeres, érthető, fejlesztő hatású és ösztönző legyen.

Az értékelés során kiemelt figyelmet fordítunk a tanulók erősségeinek felismerésére, a fejlődésükben elért eredmények értékelésére, valamint a további fejlődést segítő konkrét visszajelzések megfogalmazására.

Diagnosztikus értékelés

A diagnosztikus értékelés célja a tanulók előzetes tudásának, aktuális fejlettségi

szintjének, képességeinek és esetleges hiányosságainak feltárása.

A diagnosztikus mérés eredményei segítséget nyújtanak a pedagógus számára a tanulási folyamat megtervezésében, a differenciált fejlesztés kialakításában és a tanulók egyéni szükségleteihez igazodó pedagógiai módszerek megválasztásában.

Diagnosztikus értékelésre kerülhet sor különösen:

- ❖ egy tanítási egység, új témakör vagy fejlesztési folyamat megkezdése előtt;
- ❖ új tanuló érkezésekor, szükség szerint az érintett tantárgyakból;
- ❖ felső tagozaton, amennyiben a pedagógus számára szükséges a tanulócsoport előzetes tudásának és fejlettségi szintjének megismerése.

A diagnosztikus mérések eredményeit a pedagógusok a tanmenetek, fejlesztési tervek és differenciált tanórai tevékenységek tervezése során felhasználják.

A feltárt hiányosságok pótlása elsősorban a tanórai munka keretében, differenciált foglalkoztatással, szükség szerint egyéni vagy kiscsoportos fejlesztéssel történik. A jelentősebb tanulási nehézségekről a pedagógus tájékoztatja a szülőt, és javaslatot tesz a szükséges fejlesztési lehetőségekre.

Formatív, fejlesztő értékelés

A formatív értékelés a tanulási folyamat során rendszeresen alkalmazott, fejlesztő célú értékelési forma.

Célja, hogy a tanuló folyamatos visszajelzést kapjon saját előrehaladásáról, erősségeiről, fejlődési lehetőségeiről és a következő tanulási lépésekről.

A fejlesztő értékelés során a pedagógus törekszik arra, hogy visszajelzése:

- ❖ konkrét és érthető legyen;
- ❖ elsősorban a tanuló fejlődésére és teljesítményére irányuljon;
- ❖ felismerje és megerősítse a tanuló erősségeit;
- ❖ segítséget adjon a hiányosságok javításához;
- ❖ kijelölje a továbblépés lehetséges irányait;
- ❖ ösztönözze a tanuló önértékelését és felelősségvállalását saját tanulásában.

A formatív értékelés történhet szóban, írásban, egyéni vagy csoportos visszajelzés formájában.

Az intézmény pedagógusai törekednek arra, hogy az értékelés ne kizárólag a hibákra és hiányosságokra irányuljon, hanem támogassa a tanuló önbizalmának, önismeretének és tanulási motivációjának fejlődését.

Szummatív, összegző értékelés

A szummatív értékelés célja egy adott tanulási időszak, témakör, tananyag vagy tanév során elért eredmények összegzése.

Az összegző értékelés lehet érdemjeggyel, osztályzattal vagy a jogszabályokban meghatározott esetekben szöveges minősítéssel történő értékelés.

Az összegző értékelés során a pedagógus figyelembe veszi a tanuló adott időszakban

nyújtott teljesítményét, fejlődését, a tantárgyi követelmények teljesítését, valamint az év közben szerzett érdemjegyeket és értékelési tapasztalatokat.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon

Szöveges értékelés

Az első évfolyamon félévkor és a tanév végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét és előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük.

A szöveges minősítés a következő összegző kategóriák szerint történik:

- ❖ kiválóan teljesített;
- ❖ jól teljesített;
- ❖ megfelelően teljesített;
- ❖ felzárkóztatásra szorul.

A hivatalos összegző minősítés mellett az első évfolyamon részletes, több mondatból álló szöveges értékelést alkalmazunk. A második évfolyamon a pedagógus – a tanulók fejlődésének, egyéni szükségleteinek és az értékelés pedagógiai céljának figyelembevételével – szintén alkalmazhat részletes, több mondatból álló szöveges értékelést.

A részletes szöveges értékelés lehetőséget biztosít a tanuló egyéni fejlődésének, erősségeinek, eredményeinek, valamint a további fejlesztést igénylő területek árnyalt bemutatására és a további fejlődést segítő javaslatok megfogalmazására.

A részletes szöveges értékelés kitérhet különösen:

- ❖ a tanuló tantárgyi teljesítményére;
- ❖ alapvető készségeinek és képességeinek fejlődésére;
- ❖ erősségeire és kiemelkedő eredményeire;
- ❖ fejlődésére és előrehaladására;
- ❖ az esetlegesen fejlesztendő területekre;
- ❖ a további fejlődést segítő javaslatokra.

Kiválóan teljesített:

A tanuló az életkorának és a tantervi követelményeknek megfelelő ismereteket és készségeket biztosan alkalmazza, teljesítménye kiemelkedő, önállóan és eredményesen végzi feladatait. Fejlődése folyamatos, munkájában érdeklődő, aktív és kitartó.

Jól teljesített:

A tanuló a tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti, ismereteit és képességeit megfelelően alkalmazza. Munkájában kisebb bizonytalanságok előfordulhatnak, de fejlődése folyamatos és eredményes.

Megfelelően teljesített:

A tanuló a tantervi követelmények teljesítésében megfelelő eredményt ér el. Bizonyos területeken még segítségre, gyakorlásra és megerősítésre szorulhat, de a fejlődéshez szükséges alapokkal rendelkezik.

Felzárkóztatásra szorul:

A tanuló teljesítménye egy vagy több területen jelentősen elmarad az elvárt fejlettségi szinttől, ezért célzott pedagógiai támogatásra és fejlesztésre van szüksége.

A részletes szöveges értékelésben a pedagógus differenciáltan jelzi a fejlesztési szükségletek mértékét. Ennek megfelelően elkülöníthető, ha a tanulónak csak egyes területeken van szüksége fokozott gyakorlásra és támogatásra, illetve ha tartósabb vagy intenzívebb pedagógiai segítség indokolt.

Amennyiben a tanuló összegző minősítése „felzárkóztatásra szorul”, az iskola a szülő bevonásával értékeli a tanuló teljesítményét, feltárja a fejlődést és haladást akadályozó tényezőket, és javaslatot tesz a szükséges pedagógiai intézkedésekre.

Korszerű, motiváló értékelési formák

Az intézmény fontosnak tartja, hogy az értékelés a tanulás támogatásának, a motiváció erősítésének és a tanulói önbizalom fejlesztésének eszköze legyen. A pedagógusok az életkori sajátosságokhoz, a tanulók egyéni szükségleteihez és az adott tanulási helyzethez igazodva a hagyományos értékelési formák mellett korszerű, változatos és játékos értékelési, illetve visszajelzési módszereket is alkalmazhatnak.

A pozitív megerősítés, az azonnali és fejlesztő visszajelzés, az önértékelés és a társértékelés, valamint a játékos, élményszerű értékelési formák alkalmazása hozzájárulhat a tanulók aktívabb részvételéhez, motivációjuk fenntartásához és a tanulási folyamat iránti pozitív attitűd kialakításához.

A pedagógusok az értékelés során törekednek arra, hogy ne kizárólag a tanulási eredményt, hanem a tanuló fejlődését, erőfeszítését, kitartását, együttműködését, kreativitását és önálló munkáját is figyelembe vegyék. Az alkalmazott értékelési formák célja a tanuló fejlődésének támogatása, a sikerélmény biztosítása és a további tanulásra való ösztönzés.

Az intézmény támogatja olyan motivációs és értékelési módszerek alkalmazását is, amelyek játékos elemekkel, pontgyűjtéssel, jelképes elismerésekkel, kihívásokkal vagy egyéb pozitív megerősítéssel teszik a tanulási folyamatot élményszerűbbé. Ezek alkalmazása során kiemelt szempont, hogy a külső jutalmazás ne váljon a tanulás kizárólagos motivációjává, hanem a tanuló belső motivációjának, sikerélményének és fejlődésének támogatását szolgálja.

Érdemjeggyel és osztályzattal történő értékelés

A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik–nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét év közben érdemjegyekkel értékeljük.

A második évfolyam végén, valamint a harmadik–nyolcadik évfolyamon félévkor és a tanév végén a tanulók teljesítményét osztályzattal minősítjük.

Az érdemjegyek és osztályzatok:

* jeles (5);

* jó (4);

* közepes (3);

* elégséges (2);

* elégtelen (1).

Az érdemjegyek és osztályzatok megállapítása során a pedagógus figyelembe veszi a tanuló tantárgyi teljesítményét, a követelmények teljesítését, az alkalmazott értékelési formák eredményeit, valamint a tanuló adott értékelési időszakban végzett munkáját.

Az év végi osztályzat nem kizárólag matematikai átlag alapján kerül meghatározásra, hanem a tanuló teljesítményének, fejlődésének és az adott időszakban szerzett érdemjegyeinek pedagógiai mérlegelésével.

Az egyes érdemjegyek általános tartalma

Jeles (5):

A tanuló a tantárgyi követelményeket magas szinten teljesíti. Ismereteit biztosan, önállóan és megfelelően alkalmazza, összefüggéseket felismer, problémamegoldásban önálló.

Jó (4):

A tanuló a tantárgyi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismereteit többnyire önállóan alkalmazza, munkájában kisebb bizonytalanságok előfordulhatnak.

Közepes (3):

A tanuló az alapvető követelményeket teljesíti, de ismereteinek alkalmazása és az összefüggések felismerése terén gyakran segítségre vagy további gyakorlásra szorul.

Elégséges (2):

A tanuló a továbbhaladáshoz szükséges minimumkövetelményeket teljesíti, de ismeretei hiányosak, alkalmazásukban jelentős segítséget és rendszeres gyakorlást igényel.

Elégtelen (1):

A tanuló a tantárgyi követelmények teljesítéséhez szükséges alapvető ismereteket és készségeket pedagógiai segítség mellett sem sajátította el a továbbhaladáshoz szükséges szinten.

Az érdemjegyek súlyozása

Az értékelés során alkalmazott érdemjegyek pedagógiai jelentőségük alapján eltérő súllyal vehetők figyelembe.

Az írásbeli témazáró dolgozatok és az összefoglaló jellegű számonkérések eredményei a félévi és tanév végi osztályzat megállapításakor 150%-os súllyal kerülnek figyelembevételre.

Az egyéb érdemjegyek 100%-os súllyal számítanak be az értékelésbe.

Az értékelési formák és súlyozásuk alkalmazása során a pedagógusok törekednek az átlátható és következetes értékelési gyakorlatra.

A KRÉTA rendszerben az értékelések típusának és súlyozásának beállítása az intézmény által meghatározott egységes gyakorlat szerint történik.

Az érdemjegyek száma

A tanulók teljesítményének folyamatos nyomon követése érdekében a pedagógusok törekednek arra, hogy a tanulók munkájáról megfelelő számú értékelési információ álljon rendelkezésre.

Ennek irányadó mértéke:

* heti 1–2 órás tantárgy esetén havonta legalább 1–2 érdemjegy;

* heti 3–5 órás tantárgy esetén havonta legalább 2–3 érdemjegy.

A pedagógusok indokolt esetben az adott tantárgy sajátosságaihoz, a tanulási folyamat jellegéhez és az alkalmazott értékelési formákhoz igazodva ettől eltérhetnek.

Az érdemjegyeket a pedagógus az értékelést követően, lehetőség szerint rövid időn belül rögzíti a KRÉTA elektronikus naplóban annak érdekében, hogy a tanulók és szüleik időben tájékozódhassanak az eredményekről.

Az érdemjegyek a KRÉTA rendszerben történő rögzítést követően a jogosult felhasználók számára megismerhetők.

Az írásbeli munkák értékelése

A tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak és tesztjeinek értékelése során a pedagógusok az elért teljesítményt a pedagógiai programban meghatározott értékelési elvek szerint minősítik.

A pontszámok érdemjeggyé történő átváltásának intézményi százalékos határait az intézmény egységesen alkalmazza, az egyes tantárgyak sajátosságainak figyelembevételével.

Az értékelés során biztosítani kell, hogy a tanulók számára egyértelmű legyen az értékelés alapja, a számonkérés követelménye és a teljesítményük minősítésének szempontja.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Herman Iskola		Benedek Tagiskola	
Teljesítmény	Érdemjegy	Teljesítmény	Érdemjegy
0-29 %:	elégtelen (1)	0-25 %:	elégtelen (1)
30-49 %:	elégséges (2)	26-45 %:	elégséges (2)
50-74 %:	közepes (3)	46-70 %:	közepes (3)
75-89 %:	jó (4)	71-89 %:	jó (4)
90-100 %:	jeles (5)	90-100 %:	jeles (5)

A pedagógusnak a félévi és év végi értékelésénél az általános kerekítési szabályokat kell figyelembe venni.

3.12. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSI ELVEI

3.12.1. A tanulók magatartásának értékelése és minősítése

- ❖ példás (5),
- ❖ jó (4),
- ❖ változó (3),
- ❖ rossz (2)

Tanítványaink magatartását az osztályfőnök az osztályban tanítók véleményét figyelembe véve minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli és azt az elektronikus naplóba bejegyzi. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg. A félévi és az év végi osztályzatot a Krétába, az év végi osztályzatot a bizonyítványba is be kell jegyezni.

Iskoláinkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- ❖ a házirendet betartja;
- ❖ a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- ❖ kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- ❖ önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- ❖ tisztelettudó;
- ❖ társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- ❖ az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- ❖ óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- ❖ nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása az adott hónapban.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- ❖ a házirendet betartja;
- ❖ tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- ❖ feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- ❖ feladatokat önként nem vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- ❖ az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- ❖ nincs írásbeli intője vagy megrovása az adott hónapban.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- ❖ az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- ❖ a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- ❖ feladatait nem minden esetben teljesíti;
- ❖ előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- ❖ a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- ❖ igazolatlanul mulasztott;
- ❖ osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- ❖ a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- ❖ feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- ❖ magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- ❖ társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- ❖ viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- ❖ több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- ❖ több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

3.12.2. A tanulók szorgalmának értékelése és minősítése

- ❖ **példás (5),**
- ❖ **jó (4),**
- ❖ **változó (3),**
- ❖ **hanyag (2)**

Tanítványaink szorgalmát az osztályfőnök az osztályban tanítók véleményét figyelembe véve minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli és azt az elektronikus naplóba bejegyzí. A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg. A félévi és az év végi osztályzatot a Krétába, az év végi osztályzatot a bizonyítványba is be kell jegyezni.

Iskoláinkban a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- ❖ képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- ❖ tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- ❖ a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- ❖ munkavégzése pontos, megbízható;
- ❖ a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- ❖ taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- ❖ képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- ❖ rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- ❖ a tanórákon többnyire aktív;
- ❖ többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- ❖ taneszközei tiszták, rendezettek, a tanítási órákra mindig elhozza azokat.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- ❖ tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- ❖ tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- ❖ felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- ❖ érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- ❖ önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- ❖ képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- ❖ az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- ❖ tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- ❖ feladatait többnyire nem végzi el;
- ❖ felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- ❖ a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- ❖ félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

3.13. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁNAK FORMÁI

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- ❖ példamutató magatartást tanúsít,
- ❖ vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- ❖ vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- ❖ vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- ❖ vagy a tanév során egyetlen napot sem hiányzott,
- ❖ vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolákban tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- ❖ szaktanári dicséret,
- ❖ napközis nevelői dicséret,
- ❖ osztályfőnöki dicséret,
- ❖ főigazgatói/tagintézmény-igazgatói dicséret,
- ❖ nevelőtestületi dicséret,
- ❖ havi osztályszintű jutalomkártya. – Benedek tagiskola

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- ❖ szaktárgyi teljesítményért,
- ❖ vagy példamutató magatartásért,
- ❖ vagy kiemelkedő szorgalomért,
- ❖ vagy példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért,
- ❖ vagy alapfokú művészeti iskolában nyújtott teljesítményéért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén kitűnő vagy jeles (maximum 2 db. 4 osztályzat) eredményt, illetve a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át. Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek. Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók főigazgatói/tagintézmény-igazgatói dicséretben részesülnek. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni. A nevelőtestület javaslatára az oktató – nevelő munkát kiemelkedően segítő szülők is tárgyi elismerésben részesülhetnek a tanév végén.

Év tanulója cím (Herman iskola)

„Az év tanulója” címre minden tanév végén az osztályfőnökök terjeszthetik fel az általuk javasolt alsó tagozatos, felső tagozatos, művészeti tanulókat. A tanulói méltatást elküldik az intézmény főigazgatójának. Az igazgató minden tanévben 5 fős kuratóriumot állít fel, melynek tagjai: 2 fő tanító, 2 fő felsős tanár, és a DÖK segítő kiválasztják a díjazott tanulókat. A kiválasztott tanulók az Év tanulója címet a tanévzáró ünnepségen vehetik át.

Az év tanulója címet kaphatja az:

- ❖ a tanuló, aki országos versenyen kiemelkedő eredményt ért el (és tanulmányi átlaga legalább 4,5)
- ❖ vagy tanulmányi eredménye jeles (kitűnő), magatartása, szorgalma példamutató cselekedeteivel az iskola hírnevét öregbíti
- ❖ vagy olyan plusz tevékenységet végez, amely a tantárgyi követelményeket meghaladja,
- ❖ vagy a művészeti iskolában vármegyei versenyeken 1., 2. vagy 3. helyezést ér el.

3.14. A TANULÓ BÜNTETÉSÉNEK FORMÁI

Azt a tanulót, aki

- ❖ tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- ❖ vagy a házirend előírásait megszegi,
- ❖ vagy igazolatlanul mulaszt,
- ❖ vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az elkövetett vétségekről iskolai feljegyzés készül. A vétség súlyosságától függően a feljegyzések következménye a pedagógiai programban megfogalmazott büntetési formák egyike:

- ✓ 3 feljegyzés igazgatói figyelmeztetést,
- ✓ 5 feljegyzés igazgatói intést,
- ✓ 10 feljegyzés fegyelmi eljárás kezdeményezését vonhatja maga után. Minden fokozat után a szülők és a Család – és Gyermekvédelmi Szolgálat bevonásával eseti megbeszélést kezdeményezünk.

Az iskolákban tanév közben büntetésként a következők adhatók:

- ❖ szaktanári figyelmeztetés;
- ❖ napközis nevelői figyelmeztetés;
- ❖ osztályfőnöki figyelmeztetés;
- ❖ osztályfőnöki intés;
- ❖ osztályfőnöki megrovás;
- ❖ főigazgatói/tagintézmény-igazgatói figyelmeztetés;
- ❖ főigazgatói/tagintézmény-igazgatói intés;
- ❖ főigazgatói/tagintézmény-igazgatói megrovás;
- ❖ nevelőtestületi figyelmeztetés;
- ❖ nevelőtestületi intés;

❖ nevelőtestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- ❖ az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása, emberi méltóságának megsértése;
- ❖ saját testi épségének szándékos veszélyeztetése;
- ❖ az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, energiatital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- ❖ a szándékos károkozás;
- ❖ az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ❖ ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni. Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

3.15. AZ OSZTÁLYBA ÉS CSOPORTBA SOROLÁS ELVEI ÉS RENDJE, EMELT SZINTŰ NYELVOKTATÁS

Az osztályok kialakításánál nagy figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű tanulók egyenletes elosztására, annak a törvényi előírásnak a betartása mellett, miszerint ezeknek a tanulóknak biztosítani kell, hogy a lakóhelyükhöz legközelebb eső iskolába járhassanak. Az első osztályosok osztályba sorolása a szülők és a pedagógusok döntése alapján történik. Az alapképzést kiegészítik a tantárgyakba nem sorolható vagy egy-egy részterületen ismereteket adó, képességeket fejlesztő, készségeket kialakító szakkörök, sportkör, művészeti csoportok. A választható tárgyak s a tanórán kívüli tevékenységek esetén a csoportok a tanulók jelentkezése, érdeklődése szerint alakulnak ki. A tanulók eltérő képességei, munkabírása, terhelhetősége miatt a túlzott terhelés elkerülése érdekében az osztályfőnök konzultál a szülővel.

A Benedek Elek Tagiskolában a 2019/2020. tanévtől az első osztályosok egyénileg felmért zenei, tánc és képzőművészeti képességeik szerint soroljuk osztályba. Az alapkészségek és képességek fejlesztése három művészeti ág segítségével történik (zene, tánc, képzőművészet). Az osztályba sorolás az óvónők, tanítónők és a szülők javaslatára történik. A zökkenőmentes magasabb évfolyamba lépést csoportbontással tesszük lehetővé felmenő rendszerben, a beiratkozott tanulók létszámától függően. A művészeti oktatás megjelenik a tanórákon a normál tanmenetben is. Az forma lehetőséget ad a délutáni foglalkozásokon a művészeti oktatás segítségével az alapkészségek és képességek fejlesztésére.

Ezt a méltányos oktatásszervezés érdekében vezetjük be. Lehetőséget ad a differenciálásra. Célunk a lemorzsolódás és az osztályismétlések csökkentése. Az osztály/csoportszervezés módjáról, az egyéni fejlesztés lehetőségeiről (adott évfolyamokra, tantárgyakra vonatkozóan) a szülőket tájékoztatjuk, szülői fórumon megvitatjuk és véglegesítjük.

Az idegen nyelv oktatásának és a nyelvi csoportok szervezésének rendje

A székhelyintézményben az első idegen nyelv, az angol nyelv tanulását az 1–3. évfolyamon heti 1 órában szervezzük meg.

A 4. évfolyamon az angol nyelv oktatása alap óraszámú csoportban heti 2 órában történik. Az intézmény a helyi tantervben meghatározottak szerint magasabb óraszámú angol nyelvi csoportot is szervezhet, amelyben a tanulók heti 3 órában tanulják az idegen nyelvet.

Az 5–8. évfolyamon az angol nyelv oktatása alap óraszámú csoportban heti 3 órában, emelt szintű csoportban heti 5 órában történik.

A tagiskolában az idegen nyelv tanulását a 4. évfolyamtól szervezzük meg a helyi tantervben meghatározott óraszámokban.

A magasabb óraszámú, illetve emelt szintű nyelvi csoportok megszervezésekor figyelembe kell venni a tanulók teljesítményét, a tanulói és szülői igényeket, a rendelkezésre álló órakeretet, továbbá az intézmény személyi és szervezési feltételeit.

A nyelvi csoportok megszervezése pedagógiai szempontok, az adott évfolyam tanulói létszáma, a tanulók tudásszintje, a rendelkezésre álló órakeret, valamint az intézmény személyi és szervezési feltételeinek figyelembevételével történik. A csoportok indítására és fenntartására a mindenkor hatályos jogszabályok, valamint a fenntartó által biztosított órakeret figyelembevételével kerül sor.

A csoportok közötti átjárhatóság

A nyelvi csoportok között a Pedagógiai Programban és a helyi tantervben meghatározott feltételek teljesülése esetén lehetőség van az átjárásra. A csoportváltás főszabály szerint a tanév végén, a következő tanévre vonatkozóan történik. Indokolt esetben, a jogszabályi feltételek figyelembevételével, tanév közben is kezdeményezhető csoportváltás.

Átlépés alap óraszámú csoportból magasabb óraszámú, illetve emelt szintű csoportba:

Az alap óraszámú csoportból magasabb óraszámú, illetve emelt szintű csoportba történő átlépést a szülő írásban kezdeményezheti.

Az átlépés feltétele, hogy a tanuló rendelkezzen a magasabb óraszámú, illetve emelt szintű csoportban való eredményes továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel és készségekkel. Ennek megállapítására az intézmény különbözeti vizsgát szervez.

A különbözeti vizsga akkor tekinthető eredményesnek, ha a tanuló legalább 70%-os teljesítményt ér el. A meghatározott teljesítményszintet el nem érő tanuló a magasabb óraszámú, illetve emelt szintű csoportba nem sorolható át.

A csoportváltásról a különbözeti vizsga eredménye, a szaktanár szakmai véleménye, valamint az oktatásszervezési feltételek figyelembevételével a főigazgató dönt.

Átlépés magasabb óraszámú, illetve emelt szintű csoportból alap óraszámú csoportba:

A magasabb óraszámú, illetve emelt szintű csoportból az alap óraszámú csoportba történő átlépést a szülő írásban kezdeményezheti. A kérelemről a szaktanár szakmai véleményének figyelembevételével a főigazgató dönt.

Amennyiben a magasabb óraszámú, illetve emelt szintű csoportban tanuló teljesítménye tartósan nem éri el az adott csoportban történő eredményes továbbhaladáshoz szükséges szintet, a szaktanár javasolhatja, hogy a tanuló a következő tanévtől az alap óraszámú csoportban folytassa tanulmányait.

Különösen indokoltnak tekinthető az alap óraszámú csoportba történő átlépés kezdeményezése, ha a tanuló tanév végi osztályzata elégséges, és éves teljesítménye alapján a szaktanár megítélése szerint az emelt szintű követelmények teljesítése tartós nehézséget jelent számára.

A szaktanári javaslatról és annak szakmai indokairól a szülőt tájékoztatni kell. A következő tanévre vonatkozó csoportbesorolás során a tanuló tanulmányi eredményét, a szaktanár szakmai véleményét, a tanuló érdekeit, valamint a vonatkozó jogszabályoknak a tantárgy- és felkészülési szint megválasztására vonatkozó rendelkezéseit kell figyelembe venni.

A szaktanár által kezdeményezett csoportváltási javaslat célja minden esetben annak biztosítása, hogy a tanuló képességeinek, tudásszintjének és fejlődési ütemének megfelelő nyelvi csoportban folytathassa tanulmányait.

A magasabb óraszámú, illetve emelt szintű csoportból az alap óraszámú csoportba történő átlépéshez különbözeti vizsga teljesítése nem szükséges.

3.16. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

„Az emberi életben három földi kincs van: a tudás, az egészség és a szeretet.”

(Greguss Pál)

Az egészségfejlesztés területén az egészség pozitív definíciója vált irányadóvá, mely a jóléti, (WHO) közéleti állapotára utal. Az Egészségügyi Világszervezet által megfogalmazott meghatározás az egészséget a társadalmi és az egyéni teljesítmény felől közelíti meg, és hangsúlyozza az egészség dinamikus és pozitív természetét. „Az egészség az élő szervezetnek olyan harmonikus működési állapot, amely egyrészt biztosítja a szervek kiegyensúlyozott, zavartalan munkáját, másrészt lehetővé teszi az élőlény beilleszkedését a természetbe.”

Napjainkban az egészség-megőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szervezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek az egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Az egészségnevelés egyik legfontosabb színtere az iskola, (a közvélemény, a tömegtájékoztatási eszközök is elvárják, hogy az iskola vállaljon főszerepet az egészségnevelésben) hiszen minden korosztály éveken át látogatja az iskolát az iskolák (legfőképpen az alapfokú iskolák) tanulói személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelynek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideálok, preferenciák kialakításában. Az iskola gyerekre gyakorolt hatása többretegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel. Ilyen értelemben az iskola az egészség az egészségtámogató magatartásmódok kialakulásának folyamatában a szocializáció kialakított színtere.

Mindezek tükrében az egészséges életmódra nevelésünk általános célja, a gyerekek személyes részvételén keresztül az attitűd és szemlélet formálása, a család és a közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakítása érdekében. Konkrét célunk rendszeres egészségnevelő tevékenységgel tanulóink körében az egészséges életmód kialakítása, gyakorlása, az egészséges életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítása.

3.16.1. Az egészségnevelés rendszere az iskolákban

Helyszín, idő

Az egészségnevelés az oktatási intézmény egész területén, az iskolában töltött idő alatt folyamatosan történik Tanítási órákon, egyéb iskolai programokon, iskolai étkeztetés során, testnevelés órákon belül és sportkörökön, tanórán kívüli oktatás keretében.

Mérés, diagnosztika

- ❖ Testi, fizikai adottságok, testnevelés órai szintfelmérések
- ❖ Iskolaorvosi státuszvizsgálatok
- ❖ Tisztasági vizsgálatok: védőnők, osztályfőnökök

Lelki problémák segítése

- ❖ Osztályfőnökök
- ❖ Hitoktatók
- ❖ Védőnők, Iskolaorvos
- ❖ Területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központ munkatársai

Szociális adottságok, változások nyomon követése

- ❖ Osztályfőnökök
- ❖ Alsózsolcai Gondozási Központ munkatársai

Szűrések

- ❖ Státuszvizsgálatok, védőoltások (testi, fizikai problémák)
- ❖ Fejlesztő pedagógus (tanulói pszichés zavarok)
- ❖ Osztályfőnökök

Segítséget nyújtó társintézmények, szervezetek

- ❖ Területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központ
- ❖ Alsózsolcai Gondozási Központ
- ❖ Orvosok
- ❖ Védőnők
- ❖ ÁNTSZ
- ❖ Rendőrség

3.16.2. Cselekvési terv

Rövidtávú (egy éven belül megvalósítható) célok, feladatok:

A tanulók életkor szerinti egészségnevelési szintjének megismerése – felmérése, az alábbi egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeken:

- ❖ Önmaguk és egészségi állapotuk ismerete.
- ❖ Az egészséges testtartás, mozgás fontossága.
- ❖ Az értékek ismerete.
- ❖ Az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- ❖ A betegségek kialakulása, a gyógyulási folyamat.
- ❖ A barátság, a párkapcsolat, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben.
- ❖ A személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete.
- ❖ A tanulás és a tanulás technikái.
- ❖ Az idővel való gazdálkodás szerepe.
- ❖ A rizikóvállalás és határai.
- ❖ A szenvedélybetegségek elkerülése.
- ❖ A tanulási környezet alakítása.
- ❖ A természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Középtávú célok, feladatok:

- ❖ A tanulók életkor szerinti megfelelő egészségnevelési szintjének kiépítése a fent említett területeken.
- ❖ A nevelőtestület probléma-érzékennyé tétele, szemléletformálása.
- ❖ A szülők „felvilágosítása”, együttműködővé formálása.
- ❖ Nyitott, általuk is látogatható programok szervezése.
- ❖ Szülők bevonása, aktivizálása, az általuk szervezett programok támogatása, látogatása.
- ❖ Kapcsolatrendszer kiépítése, ill. a meglévő kapcsolatok javítása, elmélyítése a megfelelő szakintézményekkel (Pedagógiai Szakszolgáltató Központ, Alsózsolcai Gondozási Központ, ÁNTSZ, egészségügyi intézmények, rendőrség)

Hosszú távú célok, feladatok:

- ❖ Pedagógusok célirányos továbbképzése (pl. Életvezetési ismeretek, Drog-prevenziós, „DiabMentor” képzések)
- ❖ A program megvalósulását biztosító eszközök, segédanyagok biztosítása.
- ❖ A további célok megvalósulásának áttekintése, értékelése. Szükség szerint beavatkozás, esetleg a célmeghatározások módosítása.

3.16.3. Az egészséges életmódra nevelés tartalmi keretei

Személyi higiénés, testápolási, öltözködési programok

- ❖ A személyi tisztálkodást készséggé fejlesztő programok.
- ❖ A fertőző betegségek elkerülését célzó szokásalakítás.
- ❖ Fogápolási és higiénés program.

Egészséges táplálkozást propagáló programok

- ❖ Kulturált étkezést gyakorló program.
- ❖ Iskolatej, iskolagyümölcs program.
- ❖ Egészségnevelési hét rendezvényei.

Gyermekbalesetek megelőzési programok

- ❖ Veszélyhelyzetek felderítése.
- ❖ Otthoni balesethelyzetek felderítése.
- ❖ Közlekedési szabályok gyakorlása.
- ❖ Iskolai balesetek megelőzésének gyakorlása (tornaterem, mosdó, udvar).

Mozgásprogramok

- ❖ Tartásjavítás.
- ❖ Mozgásos játékok bővítése.
- ❖ Szabadban való tartózkodás mozgásprogramja.

Mentálhigiénés, krízis prevenció

- ❖ A lelki egészség megóvása.
- ❖ Konfliktuskezelő, konfrontációtűrő-képesség fejlesztése.
- ❖ Pozitív jövőkép alakítása.

Függőséghez vezető szokások megelőzésére nevelés

- ❖ A függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése.
- ❖ Az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés.
- ❖ Reális önismeret.
- ❖ Társas kapcsolatokra való nyitottság.
- ❖ Toleráns magatartásra nevelés.
- ❖ Családi életre nevelés.
- ❖ A nemi szerepvállalásra való felkészítés.
- ❖ Csecsemő- és gyermekgondozás.

Megvalósítás formái

Hagyományos tanórai foglalkozások keretei között

- ❖ Biológia óra
- ❖ Környezetismeret óra
- ❖ Természettudomány óra
- ❖ Testnevelés óra
- ❖ Vizuális kultúra
- ❖ Etika óra
- ❖ Hon - és népismeret óra
- ❖ Technika és tervezés óra
- ❖ Közösségi nevelés

Nem hagyományos tanórai keretek között:

- ❖ Napközis foglalkozások
- ❖ Fejlesztő foglalkozások
- ❖ Drogprevenciós foglalkozások
- ❖ Védőnői foglalkozások
- ❖ Mindennapos testnevelés
- ❖ Iskolai rendezvények
- ❖ Előadások

3.16.4. Egészségnevelési módszerek

Célunk az egészségnevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény – és tevékenységalapú, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása a hagyományos módszerek mellett.

Módszerek, munkaformák:

- ❖ Megbeszélés
- ❖ Csoportmunka
- ❖ Kiselőadás
- ❖ Vita
- ❖ Viselkedési minták közvetítése, példamutatás
- ❖ Önismeret fejlesztése
- ❖ Érzelmi minták közvetítése, élménygazdag helyzetek megismerése
- ❖ Szituációs, memóriafejlesztő, érzékelést fejlesztő, ráhangolást segítő, bizalomerősítő,

- ❖ Kapcsolatteremtést segítő játékok
- ❖ Kérdőíves felmérés
- ❖ Táborok
- ❖ Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése

3.17. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké. Ezt a szemléletet szolgálja a székhelyintézmény környezetnevelési és erre épülő ÖKO programja. Szellemében a természet – és környezetvédelem, globális és helyi környezeti problémák, a hulladékgazdálkodás kérdésköréit beépítettük a hagyományos tanórák és a kompetencia alapú tanóráink menetébe. Emellett külön projekteket, témanapokat és témaheteket rendezünk illetve ÖKO programokat szervezünk kimondottan tanórán kívüli foglalkozásokra.

Célunk, hogy iskolánk környezeti nevelése során a tanulók

- ❖ Ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak.
- ❖ Ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.
- ❖ A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- ❖ Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.
- ❖ Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

ÖKO szemléletű programjainkkal magasabb szintre emeljük iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot kívánunk követni, melynek során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele. Az ÖKO szemlélet tulajdonképpen egy környezetbarát iskola szemlélete, amelyben meghatározó szerep jut a környezeti nevelésnek, valamint a fenntarthatóság kérdéskörének. amely lehetőséget biztosít tanulói számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, erdei iskola, projektek), ezzel elősegíti a tanulók környezettudatos magatartásának kialakulását amely a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve részt vesz a helyi környezeti problémák vizsgálatában, megoldásában amely életvitel és gyakorlati- gazdasági szinten igyekszik takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.

3.17.1. A környezeti nevelés színterei

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

- ❖ A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a mindennapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A kompetencia alapú oktatás alkalmazása során a hagyományos szemléltetés mellett korszerű infokommunikációs életvitel és gyakorlati eszközöket használunk.
- ❖ Törekszünk az élményszerű tanításra. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért, fenntarthatóságáért.
- ❖ Egyszerű víz-, talaj-, és levegő vizsgálati méréseket végzünk. Külön, kiemelten kezeljük ezek elemzését, következtetések megfogalmazását, a tapasztalatok hatásának értékelését.

Nem hagyományos tanórai keretben

- ❖ A székhelyintézményben a tanév során a 6. évfolyam tanulói erdei iskolában tanulhatnak. Az itt folyó oktatás a tanév szerves része. A munka meghatározott, gondosan megtervezett és összeállított program szerint folyik, ahol a környezeti nevelést élményszerűvé tesszük diákjaink számára.
- ❖ A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet - és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat.
- ❖ Az ország különböző pontjaira szervezet nyári táboraink is a környezeti nevelést szolgálják.
- ❖ Az iskolában rendszeresen különböző gyűjtési akciókat /papír, szárazelem, használatruha, használt sütőolaj / szervezünk.
- ❖ Kiállításokat rendezünk jeles alkalmakra: a Föld napján, a Víz világnapján, az Állatok világnapján, nyári táborokról, erdei iskolai táborokról, rajz és fotókiállítást állítunk össze.
- ❖ Az ötödik évfolyam minden évben meglátogatja Herman Ottó sírját a hátori temetőben. Rendbe teszik a sírt és megkoszorúzzák névadónk nyughelyét. Meglátogatjuk a lillafüredi Pele házat, ahol iskolánk névadója évtizedekig dolgozott és kedvenc tartózkodási helye volt.

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy tanítványaink környezettudatos állampolgárrá váljanak. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- ❖ környezettudatos magatartást és életvitelt annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát;
- ❖ személyes, felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- ❖ a környezet /természetes és mesterséges/ értékei iránti felelős magatartást, annak

megőrzésének igényét és akaratát;

- ❖ a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- ❖ a rendszerszemléletet;
- ❖ a tudományosan megalapozott globális összefüggések megértését;
- ❖ az egészséges életmód igényét, és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket;
- ❖ képessé tenni a tanulókat arra, hogy – személyes tapasztalataik alapján - együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

3.17.2. A célok eléréséhez szükséges készségfejlesztések

- ❖ alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ❖ ökológiai szemlélet,
- ❖ szintetizálás, analízis,
- ❖ problémaérzékenység,
- ❖ kreativitás,
- ❖ együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- ❖ vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- ❖ kommunikáció, média használat,
- ❖ konfliktuskezelés és megoldás,
- ❖ állampolgári részvétel és cselekvés,
- ❖ értékelés és mérlegelés készsége.

A székhelyintézmény 2016-17-es tanévben elnyerte az Ökoiskola címet, ezzel megfelelt a Magyarországi Ökoiskolák kritériumrendszerének. Iskolánk a 2022/2023-as tanévben Örökös Ökoiskola lett.

Az ÖKO szemlélet tulajdonképpen egy környezetbarát iskola szemlélete,

- ❖ amelyben meghatározó szerep jut a környezeti nevelésnek valamint a fenntarthatóság kérdéskörének.
- ❖ amely lehetőséget biztosít tanulói számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, erdei iskola, projektek), ezzel elősegíti a tanulók környezettudatos magatartásának kialakulását.
- ❖ amely a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve részt vesz a helyi környezeti problémák vizsgálatában, megoldásában.
- ❖ amely életvitel és gyakorlati - gazdasági szinten igyekszik takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.

3.17.3. A Herman Iskola jövőképe

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahol a belső terek hangulatosabbak lesznek, több növény lesz mindenütt. Diákjaink és dolgozóink figyelnek az intézmény energia és vízfelhasználására, csökken a keletkezett hulladék mennyisége, melynek java részét szelektíven gyűjtjük. Diákjaink aktív kezdeményező szerepet játszanak az iskolában kialakult környezettudatos szemlélet elterjesztésében a településen. A szülők azért választják intézményünket, mert a diákok harmonikusabb, stresszmentesebb körülmények között tanulnak, erdei iskolai programunk pedig „Jó gyakorlatként” bármely intézmény számára példaértékű és kistérségi szinten elismert.

Rövid távú célok, konkrét feladatok:

- ❖ Tudatos vásárlói magatartás kialakítása diákjaink körében.
- ❖ Környezettudatosságra nevelés.
- ❖ A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői,
- ❖ Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.
- ❖ Takarékoskodás a vízzel és villannyal.
- ❖ Legyenek a környezetük, szülőföldjük védelmezői.

Szaktárgyi célok:

- ❖ A hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (környezetszennyezés hatása a természeti -, és az épített környezetre, az emberre, megújuló és nem megújuló energiaforrások problémakörének megismerése).
- ❖ Interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok).
- ❖ Természetvédelmi versenyekre felkészítés.

Nem hagyományos foglalkozások:

- ❖ erdei iskola,
- ❖ témanap,
- ❖ tanulmányi kirándulás, osztálykirándulás
- ❖ szakköri tevékenység,
- ❖ vetélkedőkön, versenyeken, pályázatokon, való részvétel,
- ❖ kiállítások szervezése,
- ❖ szelektív hulladékgyűjtés,
- ❖ papírgyűjtés, használatruha gyűjtés, használt sütőolaj, szárazzelem gyűjtése
- ❖ bekapcsolódás helyi és országos akciókba,
- ❖ fásítás, zöldítés,
- ❖ kézműves foglalkozások
- ❖ drámapedagógia,
- ❖ faliújság szerkesztése,
- ❖ iskolaújság szerkesztése,
- ❖ könyvtári órák.

Iskolán kívül, szorgalmi időben megvalósuló programok:

- ❖ múzeumlátogatás,
- ❖ üzemlátogatás,
- ❖ erdei túrák, tanösvény bejárás, takarítás, forrástisztítás,
- ❖ tanulmányi kirándulás,
- ❖ gyűjtőakciók (elem, papír stb.),
- ❖ állatkert, vadaspark látogatása,
- ❖ bekapcsolódás helyi, vármegyei, országos programokba.

Szorgalmi időn kívül megvalósuló programok:

- ❖ tábor,
- ❖ nyári napközi,
- ❖ szakmai és civil szervezetek ajánlásai.

Iskolánk célja olyan környezettudatos diákok nevelése, akik képesek gondolkodásukba, életmódjukba beépíteni a Seattle indián törzsfőnök híressé vált mondatát:

„A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön.”

3.18. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az esélyegyenlőségi programunkban meghatározott intézkedéseink alapvető célja, hogy biztosítsuk a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést, hangsúlyt fektessünk az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására. Mindezek biztosítása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a beiratkozásnál, felvételinél, az oktató - nevelő munka során, a gyerekek egyéni fejlesztésében, az értékelés gyakorlatában, a tanulói előmenetelben, a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában, a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében, a továbbtanulásban, pályaorientációban, a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében, valamint a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Kötelezettség és felelősség

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a közoktatási, intézményi esélyegyenlőségi program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket. Éppen ezért az elfogadott programot az intézményben jól látható helyen függesszék ki. Az intézmény vezetője felelős a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért. A nevelőtestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen.

A nevelőtestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Az intézmény különös figyelemmel kíséri a településen élő halmozottan hátrányos helyzetű tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tart, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében. Javaslatokat, ajánlásokat teszünk az érzékelt problémák alapján a fenntartó, illetve a helyi döntéshozók részére a településen élő halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének javítása céljából. Iskolánk esélyegyenlőségi programja összhangban van Alsózsolca Város Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programjával. Ebben foglaltaknak megfelelően intézményünk feladata, hogy biztosítsuk az intézményen belüli szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

A nevelőtestület minden tagja biztosítja munkavégzése során a diszkriminációmentes oktatást - nevelést, befogadó és toleráns légkör feltételeit. Különös figyelemmel kísérjük az intézményben tanuló hátrányos helyzetű gyerekek előmenetelét, esélyegyenlőség sérülése esetén jelentik azt felettesüknek és az intézmény gyermekvédelmi felelősének.

3.18.1. A gyermek – és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A megváltozott, egyre romló gazdasági körülmények, a szülők szociális - egzisztenciális elbizonytalanodása évről-évre több feladatot rónak az ifjúsággal foglalkozókra. Ennek következtében az ifjúságvédelemi munka a fiatalok életvitelével – életmódjával, szabadidejük hasznos eltöltésével, az ehhez kapcsolódó prevenciós munkával, a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókkal való kiemelt foglalkozásban jelölhető meg. Az intézmény eredményes működéséhez elengedhetetlen mind a tanárok, mind a fiatalok részéről a kiegyensúlyozott, nyugodt légkör. Az ifjúságvédelemmel foglalkozó szakemberre háruló igen nehéz feladat, hogy a híd szerepét betöltve közvetítsen pedagógus, diák és szülő között, kölcsönös és őszinte bizalmat feltételezve és egymás személyiségi jogait a legmesszebbmenőkig tiszteletben tartva.

Gyermek - és ifjúságvédelemi feladatok:

- ❖ a tanulók személyes gondjainak feltárása, pedagógiai eszközökkel történő segítése,
- ❖ az intézmények gyermek és ifjúságvédelmi támogató az osztályfőnökök segítségével pontos nyilvántartást vezetnek a veszélyeztetett tanulókról, munkakapcsolatot tartanak az Alsózsolcai Család és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, a MESZEGYI munkatársaival,
- ❖ gyermekétkeztetés biztosítása, a szociális helyzettől függő támogatása,
- ❖ a hátrányos helyzet enyhítésére a nehéz családi és anyagi helyzet jelzése,
- ❖ a tanuló veszélyeztetett helyzetének javítása érdekében a gyermekjóléti szolgálat, jegyző, családsegítő szolgálat és a gyámhivatal megkeresése,
- ❖ gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén értesítjük a gyermekjóléti

szolgálatot,

- ❖ életmód-életvitel orientálása, különféle hasznos szabadidős tevékenységek ajánlása, és szervezése,
- ❖ különböző előadások, rendezvények szervezése,
- ❖ a továbbképzési lehetőségek kihasználása,
- ❖ drog és bűnmegelőzési programok,
- ❖ az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények elérhetőségeinek (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelkisegély-telefon) közzététele.

Helyzetfelmérés

Tájékozódás a fiatalok családban elfoglalt helyéről, életmódjáról, életviteléről, a fiatalok káros szenvedélyeiről, önértékelési gondokról, a kudarcról, az önmegvalósítási nehézségekről, példaképekről, célokról, tanulási, beilleszkedési nehézségeiről stb.

Szervezési feladatok

- ❖ Előadások szervezése a fiatalokat érintő témakörökben.
- ❖ Szabadidős tevékenységek ajánlása, szervezése.
- ❖ Rendhagyó közösségi nevelési órák tartásához szakemberek meghívásával.
- ❖ Egyéni és csoportos problémafeltáró beszélgetési lehetőségek szervezése.
- ❖ Kapcsolattartás a szülőkkel, diákokkal, osztályfőnökökkel, a nevelőtestülettel, gyermekjóléti szolgálattal, jegyzővel, illetékes gyámhivatallal, a családsegítő szolgálattal és a nevelési tanácsadóval. Segítségnyújtás ahhoz, hogy a diákok egyéni problémáikhoz külső szakemberek támogatását igénybe vehessék. (Viselkedéskultúra, káros szenvedélyek, generációs problémák feloldása stb.).

Prevenációs munka

- ❖ pedagógusok, szülők és diákok számára előadások szervezése (helyes táplálkozás, dohányzás, drog, AIDS, alkohol),
- ❖ tájékoztató kiadványok terjesztése,
- ❖ felmérés az osztályokban a káros szenvedélyekről,
- ❖ személyes beszélgetés, tanácsadás, szakemberhez irányítás.

Továbbképzési lehetőségek

- ❖ speciális ifjúságvédelmi továbbképzési lehetőségek, pályázatok kihasználása,
- ❖ pedagógiai szakirodalom, szakkönyvtár létesítése.

4.AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

A házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat a tanulási folyamatot kiegészítő pedagógiai eszköz, amely elsősorban a tanórákon, illetve az egész napos nevelés-oktatás keretében megszerzett ismeretek gyakorlását, elmélyítését és alkalmazását szolgálja.

Az iskola alapvető feladata, hogy a tanuláshoz szükséges ismeretek elsajátítását, gyakorlását és a tanulók fejlődésének támogatását elsősorban a szervezett nevelési-oktatási foglalkozások keretében biztosítsa.

A tanulási feladatok teljesítését nem háríthatja indokolatlan mértékben a tanulóra vagy családjára.

A házi feladat kijelölése során a pedagógus figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, egyéni képességeit, terhelhetőségét és a tanulási folyamatban jelentkező egyéni szükségleteket. Törekedni kell arra, hogy a házi feladat mennyisége kiszámítható legyen, és ne vezessen a tanulók túlterheléséhez.

Az alsó tagozaton alkalmazott elvek

Az alsó tagozatos iskolaotthonos nevelés-oktatás során a tanórákhoz kapcsolódó gyakorlást és felkészülést elsősorban az iskolai foglalkozások keretében biztosítjuk.

Az iskolaotthonos munkaszervezés lehetőséget teremt arra, hogy a tanulók a pedagógus segítségével, irányításával és szükség esetén differenciált módon gyakorolják és elmélyítsék a tanórákon elsajátított ismereteket.

Az alsó tagozaton általános jelleggel nem adunk rendszeres, kötelező írásbeli házi feladatot otthoni elvégzésre.

Indokolt esetben azonban – a tanuló egyéni képességeinek, fejlődési szükségleteinek és tanulmányi előrehaladásának figyelembevételével – a pedagógus rövid, célzott, gyakorló jellegű feladatot javasolhat vagy adhat otthoni gyakorlásra.

Az egyéni gyakorló feladat célja nem a tanuló túlterhelése, hanem az adott készség vagy ismeret megerősítése, a hiányosságok csökkentése és a tanuló sikeres továbbhaladásának támogatása.

Az otthoni gyakorlásra kijelölt feladatnak a tanuló életkorához és képességeihez igazodó, önállóan vagy szükség szerint minimális segítséggel elvégezhető feladatnak kell lennie.

A pedagógus az otthoni gyakorlás lehetőségéről és indokáról szükség szerint tájékoztatja a szülőt, és együttműködik vele a tanuló fejlődésének támogatása érdekében.

A felső tagozaton alkalmazott elvek

A felső tagozaton a házi feladatok elsősorban a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódnak. Céljuk az ismeretek gyakorlása, elmélyítése, alkalmazása, valamint a tanulók önálló tanulási és feladatmegoldási képességének fejlesztése.

A házi feladatok kijelölése során törekedni kell arra, hogy azok:

- a tanórán feldolgozott tananyagra épüljenek;
- a tanulók számára egyértelműek és teljesíthetők legyenek;
- lehetőség szerint önállóan megoldhatók legyenek;
- figyelembe vegyék a tanulók egyéni képességeit;
- szükség esetén differenciált feladatokat tartalmazzanak;
- ne okozzanak indokolatlan mértékű tanulói túlterhelést.

A pedagógusok törekednek a házi feladatok mennyiségének összehangolására és a tanulók terhelésének egyenletes elosztására.

A memoriterek megtanulására – terjedelmük és nehézségük figyelembevételével – megfelelő felkészülési időt kell biztosítani.

Szorgalmi vagy választható feladatként a tanulók számára gyűjtőmunka, kutatómunka, projektfeladat, megfigyelés, olvasás vagy egyéb önálló ismeretszerzést támogató tevékenység is kijelölhető.

A házi feladatok korlátai

A házi feladat mennyiségének meghatározásakor a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tanulók életkori sajátosságait, az adott időszak tanulmányi terhelését és az egyéb iskolai feladatokat.

A pedagógusok törekednek arra, hogy tantárgyanként a házi feladat mennyisége ésszerű és teljesíthető legyen.

Tanítási szünetekre kötelező írásbeli házi feladatot nem adunk. A tanítási szünet idejére választható, önkéntes vagy élményszerű, érdeklődésre építő tevékenység javasolható.

A házi feladatok ellenőrzése és értékelése során a pedagógusok figyelembe veszik a feladat pedagógiai célját, a tanuló egyéni képességeit és fejlődését.

Intézkedések házi feladat hiánya esetén

tantárgy	esemény	intézkedés	szankció
humán és reál tárgyak	házi feladat hiány	Minden házi feladat hiányt az elektronikus naplóban rögzíteni kell.	Amennyiben a házi feladat feladásakor a szaktanár bejelenti, hogy értékelve lesz, az el nem készített házi feladatért elégtelen osztályzatot kell adni. A szorgalom értékelésénél figyelembe kell venni.

5.A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

A székhelyintézményben a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola az irodalom, hon- és népismeret, történelem, etika tantárgyak helyi tantervébe építette be.

5.1. NEMZETISÉGI OKTATÁSI PROGRAM A TAGISKOLÁBAN

A nemzetiségi, etnikai nevelés-oktatás a magyar közoktatás része. Statisztikai adatok azt mutatják, hogy községünkben a cigány lakosok számának növekedésével az iskola tanulói között is növekszik a cigány tanulók száma. Többségük beilleszkedése az iskolai közösségbe soha nem volt zökkenőmentes. Közülük kerül ki a legtöbb hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanuló is. Rendszertelen tanulásuk következménye a lemaradás, ami sokuknál évvesztéssel jár. Szükséges a másságuk kezelése. Ebből következik, hogy felzárkóztatásukra nagy gondot kell fordítanunk. Arra kell törekednünk, hogy a tanulók számára az iskolán belül türelmes és támogató légkört alakítsunk ki. Erőfeszítéseket kell tennünk a szülők és az iskola közötti kapcsolat kialakítására, ez azonban nem járhat együtt a cigány szülők hátrányos megkülönböztetésével. A cigány tanulókkal való egyéni és csoportos foglalkozásra készített programok jól szolgálják a lemaradók felzárkóztatását, de teret biztosít a tehetséggondozás iskolai feladatainak is.

Napjaink fő feladata az esélyegyenlőség biztosítása. Ennek megvalósítása csak úgy lehet, ha a cigányság legsúlyosabb problémáinak megoldásával saját helyzete is javulni fog, aminek érdekében jelenlegi nehéz gazdasági és ellentmondásos társadalmi helyzetében is vállalnia szükséges a pozitív diszkrimináció biztosítását, annak anyagi és erkölcsi áldozatait. Ugyanakkor a cigányságnak is ereje végső megfeszítésével mindent meg kell tennie saját sorának jobbításáért. Amire a törekvése megvan, évről évre több bizonyítékát adja, hogy akar és tud is tenni saját felemelkedéséért, de jelen helyzetben önmagában, a többség segítése nélkül képtelen saját problémái megoldására. A cigányság életesélyeinek növelése egész népünk felemelkedésének nélkülözhetetlen feltétele. Ezért szervesen építettük be pedagógiai programunkba a nemzetiségi oktatást. Nyitottak vagyunk és támogatunk minden olyan kezdeményezést, amely bármiféle eredménnyel járhat. Úgy véljük, hogy a piacgazdaság és a társadalom viszonyai között olyan cigány és nem cigány polgárookra van szükség, akik nem elszenvedői sorsuknak, hanem tevékeny formálói. Ehhez viszont ismeretek, készségek szükségesek. Gazdasági, szociális és kulturális értelemben egyaránt. Ehhez nyújt segítséget ezen oktatási forma. Iskolánk célja a népismeret, az egészségnevelés, és a rajz- és kézművesség oktatásával a felzárkóztatás, a képességek szintre hozása az integráció érdekében

5.1.1. Roma helyzetkép

Napjainkban a magyar lakosság 45 %-a, a cigány lakosság 90 %-a él a szegénységi küszöb alatt. A munkanélküliek zömét a cigányok adják, leghamarabb és legnagyobb mértékben ők kerültek az utcára, s növekedett a velük szembeni társadalmi türelmetlenség. A természetes szaporodás több mint egy évtizede negatív hazánkban, megyénkben is, miközben a cigányság körében tartósan pozitív, sőt növekvő tendenciát mutat. Ez a tény is sürgeti gondjaink közös megoldását. Az általános iskola sikeres és időbeli befejezése nélkülözhetetlen feltétele a szakmaszerző továbbtanulásnak, ezáltal az életesélyek növelésének, a társadalmi beilleszkedésnek. A nemzetiségi oktatásnak egy kiterjedt, a közoktatás világán messze túlmutató problémahalmaz kihívásaira kell választ adnia. Pedagógiai vonatkozásban két kulcsproblémát jelezhetünk.

- ❖ a kommunikáció, a beszédképesség bizonytalansága,
- ❖ a szocializáció, az a tény, hogy egyfajta családi szocializációs minta áll szemben egy másfajta iskolával.

A nemzetiségi oktatás megszervezése a 32/1997. (XI.5) MKM rendelet irányelvében foglaltak szerint történik. Bevezetését a szülők kérésére, támogatásukkal együtt valósítjuk meg.

Célok és feladatok:

- ❖ Biztosítsa a tanulók számára a cigányság kulturális értékeinek megismerését, történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei és táncművészetéről, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását.
- ❖ Biztosítsa a cigányság helyzetéről, jogairól, szervezeteiről és intézményeiről szóló ismeretek oktatását.
- ❖ A pedagógia eszközeivel, asszimilációs elvárások nélkül segítse a cigányság integrációját.

A cigány nemzetiségi oktatásban kötelező a cigány népismeret műveltségi terület oktatása, a kisebbségi önismeret fejlesztése és a folyamatosan szervezett cigány kulturális tevékenység.

5.1.2. Tematika

1-8. évfolyamon a nemzetiségi oktatás felmenő rendszerben heti 3 órában történik. A magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatásban a heti egy tanórára kiterjedő kötelező roma/cigány népismeret oktatása mellett heti legalább két tanórának megfelelő időkeretében roma/cigány kulturális tevékenységet is biztosít. E tevékenységek lehetnek kézműves foglalkozások, népzenei, néptánc foglalkozások, roma témájú filmek, színházi előadások, a romák történelmével, hagyományaival, képző- és iparművészetével kapcsolatos kiállítások megtekintése, író - olvasó találkozók roma alkotókkal, találkozók roma közéleti személyiségekkel, részvétel roma művészeti-kulturális programokon vagy felkészülés hasonló programokra.

Tantárgy/évfolyam	1.o.	2.o.	3.o.	4.o.	5.o.	6.o.	7.o.	8.o.
Népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és kézművesség	1	1	1	1	1	1	1	1
Egészségnevelés	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	3	3	3	3	3	3	3	3

Népismeret (1-8. évfolyamon 36 tanóra)

28/2000 (IX.21.) OM. rendelet tartalmazza a kerettanterveket a cigány kisebbségi oktatásban 1-8. évfolyamig (mely évfolyamonként modulokat tartalmaz).

Játékos ismerkedés hagyományos foglalkozásokkal (állattenyésztés: a ló és a kutya szeretete, gondozása, kézműves mesterségek, gyógyítás és jóslás, kereskedelem: vásárban, mesemondás és ének-zene-tánc stb. megismerése és szituációs játékok) Természetszeretet és hiedelmek (pl. az erdővédő ruha) Vándorélet (a cigányok jelképe a rota kerék) Családi ünnepek és hagyományok (születés, házasság, halál).A nemzeti identitástudat kialakulásának és fejlődésének segítése (alsó és felső tagozaton heti 1 óra) A saját képességek és jellemvonások megismerése, az erre vonatkozó ismeretek fejlesztése. Azonosság- és máság-jegyek (egyik sem külön, csak más!) integrálódási követelmények és lehetőségek. Miből fakad a máság? A cigány kultúra sajátosságai, különös tekintettel az irányelvekben is közölt alábbi műveltségi területekre: - cigány irodalom, - cigány ember és társadalom, kisebbségi és állampolgári jogok, - cigány tárgyi és szokáskultúra, -cigány ének-, zenei és tánc kultúra, - cigány vizuális kultúra. Az eltérő szokásrendszerek és a többségi társadalom szokásrendszeréhez való alkalmazkodás. A túlélés technikájától a társadalmi érvényesülés technikáig vezető út lehetőségei a cigány kisebbség számára. Az ehhez szükséges együttélési normák és az élethelyzetek hasznosítása. Szituációs gyakorlatok. Metakommunikációs, verbális és írásbeli feladatok megoldásai. Az igazságérzet, a kisebbségi és állampolgári öntudat, valamint az illemszabályok. Az együttműködési készség és képesség előnyei kritikus helyzetekben. Ügyintézkedések közintézményekben, hatóságoknál és szolgáltató szervezeteknél, űrlapok helyes kitöltése, különféle ügyiratok megfogalmazásának tartalmi, stilisztikai, nyelvhelyességi és formai követelményei.

Egészségnevelés (1-8. évfolyamon 36 tanóra)

Az egészségnevelés tananyaga segíti az egészséges környezettel, életmóddal kapcsolatos készségek, képességek, szokások, attitűdök, értékek kialakítását, azok alkalmazását a mindennapi életben. Nemcsak a tanulók kognitív képességeinek fejlesztése törekszik, hanem érzelmi-erkölcsi hatásokra építő feladatokkal alakítják a tanulók tervező, értékelő szemléletét, saját döntési kultúráját, önfejlesztési igényességét.

A tanítás-tanulás folyamatában az egészségfejlesztés szorosan összefonódik a környezeti neveléssel, hiszen az egészség szempontjából meghatározó tényező a természeti-, és mesterséges /társadalmi/ környezettel való viszony alakulása. A tananyagban lévő kreatív, problémamegoldó feladatok egy-egy problémakörben /környezetvédelem, allergia, káros szenvedély/ a gyermekek számára választási lehetőségeket kínálnak fel, ugyanakkor a „nemet” mondás készségének fejlesztésével a nemkívánatos dolgok, egészségkárosító szokások tudatos elutasítására nevel. Pozitív életszemléleten keresztül képes a tanulókra hatni, a megfelelő életvezetési szokások, attitűdök /környezettudatos,- egészség tudatos magatartás/ kialakítását segíti.

Az 1-8. évfolyamon a tanórákra tervezett koncentrikusan bővülő ismeretanyag három témakörre tagolódik:

- ❖ Egészséges életmódra nevelés
 - ✓ szociális egészség
 - ✓ testi egészség
 - ✓ veszélyeztető tényezők
- ❖ Családi életre való felkészítés
- ❖ Önismereti nevelés

Az egészséges életmódra nevelés

Az egészség fejlesztéséhez nagyban hozzájárul a személy-, és környezet higiéniája, a kiegyensúlyozott táplálkozás, a rendszeres testedzés, megfelelő erőnlét, ellenállóképesség és a napirend helyes tervszerű eltöltése. Megismerkednek a tanulók a környezetvédelem egészségfejlesztésben betöltött szerepével. A tanítás-tanulási folyamat megvalósítása során a személyi-, majd a környezeti higiéniából kiindulva jutunk el a tágabb értelemben vett környezet,- és természet védelméig. Tudatosítani kell a tanulókkal, hogy ne csak passzív szemlélői, vagy rombolói legyenek a világnak, hanem aktív, alkotó részesei. A környezeti nevelés középpontjában /hasonlóan az egészségfejlesztéshez/ a megelőzésnek, a prevenciónak kell állnia. A környezettudatos gondolkodásmód, környezetbarát magatartásforma alakítása vezet a természet tiszteletéhez és szeretetéhez. Mivel az ember a természet része, a tanulóknak is meg kell tanulniuk a természettel összhangban élni! Ily módon összefonódik a környezeti nevelés az egészségneveléssel és kölcsönösen erősítik egymást.

A családi életre való felkészítés

A családi életre nevelés a megbecsülés, a tiszteletadás és a segítőkészség fejlesztésére irányul. Vezérfonala a szeretetre nevelés és a másokra figyelő magatartásforma alakítása. Ennek során olyan pszichikai tulajdonságok fejlesztésére kerül sor, mint az empátia, türelem, megértés, megbecsülés, tolerancia. A fogalmakat a tanulók a saját életükből vett példa alapján határozzák meg. Foglalkozunk a családi és iskolai közösség formálásával, kiemelten, hogy a közösség milyen segítséget, biztonságot és védelmet nyújt. Ezen a ponton fonódik össze az egészségtan a társadalmi ismeretekkel. Foglalkozunk azzal, hogy hogyan befolyásolják a családi kapcsolatok az egyén egészség-magatartását, valamint azt, hogy hogyan befolyásolja a személyes választás az egyén és család egészségügyi szokásait.

Az emberi kapcsolatok, társas érintkezések alakítására vonatkozó feladatok a kommunikációs, metakommunikációs készségek fejlesztését is szolgálják. Mindezzel megalapozzuk a felnövekvő ifjúság felelősségteljes párkapcsolatának alakulását.

Önismereti nevelés

Az önismereti nevelés a pozitív énkép kialakításán keresztül a szenvedélybetegségek elleni küzdelmet, szűkebb értelemben a drogmegelőzést célozza meg. Önmagunk megismerése, testi-lelki tulajdonságaink tisztánlátása és elfogadása segítik az értékrend alakítását, ezáltal a helyes döntések előkészítéséül szolgálnak. Ebben a részben foglalkozunk a testünk felépítésével és megismerésével. Az anatómiai ismeretekre csak támaszkodunk, hogy a tanulók megértsék a szervezetükben lejátszódó életműködések. Az itt szerzett ismeretanyag visszahat az egészséges életmód témakörében tanultakra. Segíti a tanulókat annak megértésében, hogy miért kell helyesen táplálkozniuk, miért szükséges a testedzés, miért kell az iskolapadban helyesen ülniük, stb. Ezáltal a gondolati egységek tartalmi mondanivalója összecseng, egymást erősíti.

Rajz és kézművesség (1-8. évfolyamon 36 tanóra)

Cigány kulturális nevelés. Cigány gyermekjátékok, mondókák és kiszámolók, versek és mesék, dalok illusztrálása. A vizuális kultúra sajátos szín- és formavilága, gyermekrajzok és egyéb alkotások (pl. gyurmafigurák) készítése, a sajátosságok felismerése, kézügyesség fejlesztése.

6. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Pedagógiai Program elkészítésére és elfogadására a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, valamint a nevelési-oktatási intézmények működésére vonatkozó hatályos jogszabályok rendelkezései alapján került sor.

Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és AMI, valamint a Benedek Elek Tagiskola a Pedagógiai Programot és annak mellékleteit a hatályos jogszabályok alapján felülvizsgálta és módosította. A módosított Pedagógiai Programot a nevelőtestület megtárgyalta és elfogadta. A Pedagógiai Program felülvizsgálatára és szükség szerinti módosítására jogszabályi változás, jogszabályi előírás, az intézmény működésében vagy pedagógiai gyakorlatában bekövetkező változás, illetve a nevelőtestület vagy a jogszabályban meghatározott jogosultak kezdeményezése alapján kerülhet sor.

A Pedagógiai Program módosítására irányuló javaslatot a főigazgatóhoz kell benyújtani. A módosítás elfogadására és jóváhagyására a mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók.

A Pedagógiai Program azon rendelkezéseinek hatálybalépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

Az intézmény eredményes és hatékony működéséhez szükséges további rendelkezéseket az intézmény egyéb szabályzatai és belső dokumentumai tartalmazzák. E dokumentumok – amennyiben módosításuk nem teszi szükségessé a Pedagógiai Program módosítását – a Pedagógiai Program megváltoztatása nélkül is módosíthatók.

A Pedagógiai Programot a főigazgató hagyja jóvá, és az intézmény honlapján közzéteszi.

A Pedagógiai Program a jóváhagyását követően, a jogszabályban meghatározottak szerint lép hatályba, és határozatlan időre szól.

Alsózsolca, 2026. augusztus 28.

.....
Fésüsné Soltész Emese
megbízott főigazgató

7. AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ EGYEZTETŐ FÓRUMOK NYILATKOZATAI

Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete, valamint a Benedek Elek Tagiskola nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírásunkkal tanúsítjuk, hogy az intézmény módosított Pedagógiai Programját megismertük, véleményeztük és elfogadtuk.

Alsózsolca, 2026. augusztus 31.

Alsózsolca, 2026. augusztus 31.

.....
nevelőtestületi tag

(Székhelyintézmény)

.....
nevelőtestületi tag

(Tagiskola)

Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, valamint a Benedek Elek Tagiskola szülői közösségeinek képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírásunkkal tanúsítjuk, hogy az intézmény módosított Pedagógiai Programját megismertük, és azzal kapcsolatban véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Alsózsolca, 2026. augusztus 31.

Alsózsolca, 2026. augusztus 31.

.....
SZK-elnök

(Székhelyintézmény)

.....
SZK-elnök

(Tagiskola)

Főigazgatói jóváhagyó nyilatkozat

Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete által elfogadott módosított Pedagógiai Programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.

Megállapítom, hogy a Pedagógiai Program módosítása a fenntartóra többletkötelezettséget nem ró, ezért a módosításhoz a fenntartó egyetértése nem szükséges.

Alsózsolca, 2026. augusztus 31.

.....
Fésüsné Soltész Emese
megbízott főigazgató

8. MELLÉKLETEK

1.sz. melléklet: Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és AMI és Benedek Elek Tagiskolája helyi tanterve

2.sz. melléklet: Az Alsózsolcai Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Művészeti Pedagógiai Programja